

Ponedjeljak, 10. novembar 2008.

Svedok Željko Žganjer

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.04h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima u sudnici i oko nje. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro časni Sude i svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90 Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih*.

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem, gospodine sekretare. Gospodo Mahindaratne, da li je Tužilaštvo spremno da pozove sledećeg svedoka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Međutim, pre nego što počnem sa ispitivanjem, Odbrana me je obavestila da... da žele da se obrate po pitanju uvrštavanja nekih dokumenata, i mislim da bi bilo korisno za obe strane...

SUDIJA ORIE: U vezi sa ovim svedokom?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley?

ADVOKAT CAYLEY: Da, dobro jutro gospodine predsedavajući, časni Sude. Hvala vam. Imam određene značajne komentare na određeni broj dokumenata koje Tužilaštvo želi da uvede preko ovog svedoka. Koliko sam shvatio, i gospodin Mikuličić ima određene komentare, kao i gospodin Mišetić. Mislim da vi već znate časni Sude da je tim Odbrane Čermaka prošle nedelje dostavio tri podneska, u subotu, a u vezi sa ovim konkretnim pitanjem. Neću sada ponavljati sve što smo rekli u našoj argumentaciji nego samo srž naše argumentacije. Naš se prigovor tiče dve kategorije dokumenata koje Tužilaštvo ima nameru da uvede preko ovog svedoka. Kao prvo, u odnosu na niz zvaničnih zabeleški Ministarstva unutrašnjih poslova koji su u obliku izjava određenih svedoka, uključujući i jednu koja se tiče gospodina Čermaka, i drugo, ulažemo prigovor koji ulaže samo naš tim Odbrane, ne i ostali timovi Odbrane - na tri medijska članka



Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

koje ću obraditi na kraju mog obraćanja. Prvo znanične zabeleške MUP-a, i ukoliko je od pomoći, gospodine predsedavajući, mogu da vam dam 65ter brojeve tih dokumenata: to je dokument po Pravilu 65 ter broj 2344, i to zabeleška MUP-a za Draginju Đurić, zatim 65ter dokument 3298 - zvanična zabeleška koja se tiče Nade Šurjak, dokument broj 6085 po Pravilu 65ter koja se odnosi na Veselina Karanovića, dokument broj 6086 koje se odnosi na Mariju Đurić i dokument broj 4388 po Pravilu 65 ter - zvanična zabeleška MUP-a koja se odnosi na Ivana Čermaka. Sve ove zvanične zabeleške MUP-a su obrađene u našem pismenom podnesku koji smo dostavili u subotu. Hteli bismo tome dodati još tri dokumenta, usmenim putem, da ih uključimo u naš podnesak koji se bavi onim zvaničnim zabeleškama koje se tiču Nade Šurjak, Veselina Karanovića i Marije Đurić. Reč je o dokumentu 327 po Pravilu 65ter koji se odnosi na Željka Sačića, zatim 65ter dokument broj 2655 koji se odnosi na Branka Balunovića i 65ter dokument broj 326 koji se odnosi na Mladena Markača. Naš temelj, i to ćemo ukratko obrazložiti jer smo argumentaciju izneli u naša tri podneska od subote, ove zvanične zabeleške MUP-a navodno su izjave svedoka. Zapravo se radi o materijalima iz druge ruke, a one koje sam konkretno spomenuo se tiču navodnih postupaka i dela gospodina Čermaka. Tu nema nikakvih indikacija pouzdanosti. Radi se o sažetcima razgovora sa svedokom koje je zapisao jedan pripadnik Hrvatske policije koji su napravljeni tek nakon samog razgovora. Svedoci ih nisu potpisali, Hrvatska policija ih nije koristila za neke eventualne kaznene postupke, oni se nisu dogodili istovremeno kad i događaji koji su u pitanju - u Gruborima. Ovaj svedok koji će se danas pojaviti pred Pretresnim većem jednostavno je dobio te dokumente, a on ne može ništa da kaže o istinitosti sadržaja tih zabeleški. To nisu o formalne izjave u onom smislu kako ih mi razumemo u ovom Sudu. U onoj meri gde se oni tiču postupaka i dela optuženog, i Žalbena veće ovog Suda a i ovo Pretresno veće u jednom drugom predmetu je savetovalo da se u velikoj meri bude oprezno kada se uvrštavaju izjave uzete izvan Suda koje se tiču dela i postupaka optuženih a koje Odbrana ne može proveravati. Ono što hoću da kažem je da mi ne možemo unakrsno ispitivati svedoka o sadržaju tih izjava jer on ne može govoriti o samom sadržaju. Zamoliću časni Sud da na trenutak pređemo na privatnu sednicu jer želim da se pozabavim jednim pitanjem koje ističe ono što želim da kažem.

SUDIJA ORIE: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sad smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.



Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT CAYLEY: Ukratko, časni Sude, kada je reč o tri medijska članka 6102, 6103 i 3476. 6102 je članak koji nosi naslov „Pet ubijenih četnika“. Tu se uopšte ne spominju sami događaji u Gruborima. Navode se neidentifikovani izvori u okviru tog dokumenta. To karakteriše radnje i ponašanje gospodina Čermaka. Ne možemo unakrsno ispitivati ovog svedoka u vezi sa istinitošću sadržaja ovog određenog novinskog članka, koji je pun komentara novinara, i teško je utvrditi šta se pripisuje gospodinu Čermaku a šta je komentar novinara. Tužilac treba da pozove, u krajnjem slučaju, novinara koji je napisao ovaj članak, tako da bismo bar mogli da pokušamo da dođemo do srži prirode ovog članka. Isti prigovor imamo i za dokument broj 6103 po Pravilu 65ter, kao i za dokument pod brojem 3476. Ako mi dozvolite, gospodine predsedavajući, jedan trenutak da se konsultujem sa kolegom, ali mislim da sam završio svoje izlaganje. Hvala vam.

(Obrana se savetuje)

ADVOKAT CAYLEY: Hvala časni Sude, nemam daljih komentara.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Cayley. Obrana Markača nas je obavestila da će se priključiti Odbrani gospodina Čermaka. Gospodine Mikuličiću, želite li nešto da dodate?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude. Ja bih samo želeo dodati još jedan aspekt koji se odnosi na ove službene bilješke. Kakva je formalno pravna vrijednost službenih bilješki u hrvatskom postupku pred kaznenim sudom objasnice nam izvjesno svjedok barem u unakrsnom ispitivanju, koji je godinama upravo radio na tim pitanjima. No, ja bih samo želio ovdje podsjetiti kakva je bila praksa ovog Vijeća. Naime, Vijeće se je već susrelo već sa prijedlogom za uvođenje službenih bilješki kao dokaz. Međutim, uvijek u situaciji kada je bila riječ o službenoj bilješki koju je sastavio MUP RH u odnosu na svjedoka koji je sjedio u sudnici. I tada je proceduralno svjedok upitan da li ta službena bilješka odgovara sadržaju razgovora sa službenikom MUP-a RH, i neki svjedoci su rekli da uglavnom odgovara, uz neke izmjene. Međutim, neki svjedoci, a ovdje mislim prvenstveno na svjedoka Stjepana Buhina, rekli su da ta službena bilješka uopće, u najvećem dijelu ne odgovara sadržaju razgovora, i u takvoj situaciji Vijeće nije dozvolilo uvođenje te službene bilješke kao dokaz u spis. Ovdje imamo jednu drugu situaciju, a to je da se radi o službenim bilješkama osoba koje se ne nalaze u sudnici u svojstvu svjedoka, koji se dakle ne mogu očitovati na istinitost navoda, a niti Obrana nema mogućnost te svjedoke unakrsno ispitivati. Prema tome, zaključak Obrane generala Markača i prijedlog je zapravo identičan prijedlogu Obrane generala Čermaka, a to je da nema osnova da se te službene bilješke koje Tužiteljstvo predlaže uvedu kao dokaz u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću.



Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIŠETIĆ: Zahvaljujem, časni Sude. Želim da se priključim mojim kolegama u odnosu na beleške koje se tiču konkretno radnji i postupaka optuženih, a mislim da ovde imamo takvu situaciju, i tu se priključujem zajedničkom prigovoru. Takođe želim za zapisnik da kažem da je tokom vikenda Tužilaštvo dostavilo odgovor na naš zahtev prema Pravilu 92bis kojim se ulaže prigovor na uvrštavanje u spis jedne izjave koju je uzelo Tužilaštvo, mislim čak i godinama pre nego što su uzete izjave koje oni danas pokušavaju da uvrste u dokaze, a koje je uzeo MUP. Naš stav je da Tužilaštvo ne može dobiti i jedno i drugo. Izjava koju je uzelo Tužilaštvo koje Odbrana želi ponuditi na usvajanje tokom unakrsnog ispitivanja svedoka koji će se uskoro pojaviti pred Pretresnim većem za nas bi, iz perspektive Tužilaštva, trebalo da bude pouzdanije od beleške o razgovoru koji je načinila Hrvatska policija. Međutim, mi, konkretno iz Odbrane Gotovine smo u situaciji gde Tužilaštvo ulaže prigovor na uvrštavanje izjave koju je Tužilaštvo uzelo, za koju bismo mi tražili potvrdu, a na temelju toga da Tužilaštvo ne može izvršiti unakrsno ispitivanje svedoka sa kojim su oni vodili razgovor. Međutim, s druge strane, danas u sudnici traže da se uvrste u dokaze zabeleške o razgovoru sa svedokom koji je obavila Hrvatska policija, a koje ni jedan od tri advokata Odbrane ne može unakrsno ispitati. Kako bismo ostvarili koherentnu politiku u vezi sa uvrštavanjem izjava uopšte, a to je naš glavni cilj, časni Sude, pa zato ukoliko Tužilaštvo smatra da izjave koje je uzeo Hrvatski MUP a za koje se ne može izvršiti unakrsno ispitivanje, trebaju da budu uvrštene u dokaze, naš je stav da Pretresno veće da Pretresno veće ima sličan pristup i u vezi sa izjavama koje je uzelo Tužilaštvo, naročito kada Odbrana predlaže primenu Pravila 92bis. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vama. Gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Prvo ću odgovoriti na argumente gospodina Mišetića. Mislim da je sudska praksa ovde veoma jasna. Izjave koje su dobijene kroz uobičajeni sudski postupak su one koje potpadaju pod Pravila 92bis, 93ter i 93quater, i ako uslovi tog pravilnika nisu ispunjeni, one se ne mogu usvajati. Međutim, izjava koja je dobijena ili data državnim vlastima ili drugim organizacijama, a ne za svrhe ovog konkretnog postupka pred sudom, su prihvatljive. I ja znam da je takva sudska praksa, i ako je potrebno mogu citirati odluku iz *Predmeta Haradinaj* gde je takva sudska praksa ustanovljena. Dakle, postoji pravna osnova za uvrštavanje ovakvih zabeleški o razgovorima koje su izvršili pripadnici MUP-a. Osim toga, gospodine predsedavajući, postoji i činjenična baza, suprotno onom što je rekao gospodin Cayley. Ovaj svedok je u poziciji, i on je već identifikovao u svojoj dodatnoj izjavi iz 2001. godine ove zabeleške. To su bili razgovori koji su vođeni na osnovu istrage koju je pokrenuo ovaj svedok 2001. godine. Na osnovu njegovih instrukcija zvaničnici MUP-a su vršili razgovore i potom su mu predali a on ih je pregledao jednu po jednu. U svojoj dodatnoj izjavi on zapravo ide dalje, i navodi da je on identifikovao određene zabeleške i sam ih obeležio u tim zapisnicima razgovora. Dakle, to je činjenična osnova. Osim toga, na temelju ovih beležaka svedok je donosio odluke na osnovu kojih se nastavljalo sa istragom; od materijalne je



važnosti to što su te izjave bile zabeležene; one su zabeležene, i na temelju takvih zabeleški ovaj svedok je donosio određene indicije. Tako da postoji i činjenična i pravna osnova za njihovo usvajanje u dokaze. Upoređivanjem ovih izjava, konkretno ako se uporedi beleške razgovora sa Veselinom Karanovićem i Marijom Đurić, vidi se da postoji podudarnost između njihovih verzija, što je oznaka pouzdanosti a ostaje samo pitanje koju će Pretresno veće težinu dati u odgovarajućoj fazi ovim zabeleškama. Dakle, ja tvrdim da postoji i pravna i činjenična osnova za uvrštavanje ovih dokumenata u dokaze, a oni se razlikuju od izjava koje su uzeli istražitelji bilo Odbrane bilo Tužilaštva kada je reč o ovom sudskom postupku. Kada je reč o tri novinska članka o kojima je govorio gospodin Cayley, to su dokumenti po Pravilu 65ter broj 6102 i broj 6103, a reč je o priložima dokumentu po Pravilu 65ter broj 2572. Naime, reč je o memorandumu koji je ovaj trenutni svedok poslao policijskoj upravi dajući im uputstvo da nastave sa istragom. U stvari, svedok je priložio ova dva članka uz svoje pismo koje je poslao policijskoj upravi Šibenik-Knin, obaveštavajući ih da bi na temelju članaka trebalo da preduzmu određene istražne radnje. Odbrana nije uložila prigovor na pismo, a to je broj 2572 koji je po Pravilu 92 ter uvršten u podesak. Ova dva članka su zapravo prilozima, i ako ih isključimo, pismo ostaje nepotpuno. Prema tome, nema nikakvog smisla odstraniti ova dva novinska članka. Osim toga, relevantnost ovih članaka iz novina u vreme kada su se zločini odigrali je da su ti članci bili objavljeni u novinama a tu se pokreće pitanje saznanja. Dakle, argumentacija gospodina Cayleya u odnosu na to da se unakrsno ispituje novinar koji je sastavio te novinske članke je nešto što se jednostavno više ne može primeniti jer se radi o situaciji da su se dokumenta objavljivala i članci u novinama takođe, te je zbog toga upravo relevantno i ima dokaznu vrednost. Ja više nemam ništa što bih želela da dodam, gospodine predsedavajući, osim ukoliko ne postoji bilo koje konkretno pitanje o kojem želite da govorim. Dozvolite samo da dodam, gospodine predsedavajući, ja se izvinjavam što se vraćam na nešto što nisam obradila. Sama Odbrana je dostavila zabeleške razgovora koje su sastavili pripadnici MUP-a. Daću vam nekoliko primera: dokazni predmet Odbrane D902, reč je o službenoj belešci razgovora sa Nikolom Vučinovićem koji je snimilo odeljenje kriminalističke policije Zadar-Knin, zatim D8904, a što je službena beleška razgovora sa Davidom Marinčićem, takođe zabeleženo u odeljenju kriminalističke policije Zadar-Knin. Ovi svedoci takođe nisu bili na unakrsnom ispitivanju, međutim Odbrana ih je ponudila na usvajanje, iako se radi o zabeleškama koje su napravili pripadnici MUP-a.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, ako nisam pogrešno razumeo Odbranu, oni ne tvrde da se zvanična beleška ne može ni pod kojim okolnostima uvrstiti u spis, nego se ova dva glavna pitanja tiču stvari koja se odnose na dela i postupke optuženog. Pa iako oni možda ne potpadaju direktno pod okvire Pravila 92bis, to bi onda bio razlog da se ne uvrste u dokaze. Kao drugo je to da se svedok ne može unakrsno ispitivati. Svakako da uvrštavanje i potreba za unakrsnim ispitivanjem nisu apsolutne vrednosti. Ukoliko druga strana ne smatra da postoji razlog za unakrsno ispitivanje svedoka ili ukoliko se tu obrađuje neko pitanje koje je obrađeno negde drugde u materijalu koji je u spisu, onda naravno ne radi se o tome mogu li se uvrstiti službene



beleške od strane Tužilaštva ili ne. Pitanje je da li su, pod ovim okolnostima, imajući na umu ove argumente koje je iznela Odbrana, ovo dokazni predmeti koji se mogu uvrstiti. Mislim da je to sporno pitanje, zar ne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, s ovim u vezi, rekla bih da to nije pitanje koje određuje prihvatljivost ovih dokumenata. Reč je o težini koju će Sud dati tim dokumentima, a to nije pitanje njihove prihvatljivosti. Pored toga, Tužilaštvo nudi na usvajanje te beleške kako bi pokazalo da su te izjave zaista date u to vreme, i na osnovu kojih je ovaj svedok preduzeo određene korake kako bi se nastavilo sa istragom. Pretresno veće će moći da utvrdi istinitost sadržaja ovih dokumenata na osnovu drugih materijala koji će ili potkrepiti istinitost tih dokumenata ili ne, i to će Pretresno veće imati priliku da razmotri – istinitost sadržaja. Naprimera, jedan od novinskih članaka koji želim da ponudim na usvajanje zapravo potkrepljuje jednu od službenih beleški na koju Odbrana Čermaka ulaže prigovor. Reč je naprimera o razgovoru koji je vodila novinarka Nada Surjak koji je u potpunosti potkrepljen novinskim člankom na koji sada Odbrana Čermaka ulaže prigovor. Dakle, ovo su pitanja koja će Pretresno veće razmotriti kada bude došlo do davanja određene težine tim beleškama.

SUDIJA ORIE: Mogu da zamislim da će Odbrana izaći sa argumentom da ukoliko jedan dokazni predlog nije prihvatljiv, da činjenica da drugi neprihvatljiv dokazni predlog tome ide u prilog nije od velike pomoći prilikom rešavanja tog problema.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Ja bih istakla da je usvajanje novinskog članka sasvim prihvatljivo jer je zapravo Odbrana ponudila na usvajanje nekoliko novinskih članaka. Mislim u stvari da je Odbrana gospodina Čermaka počela sa uvrštanjem u dokaze brojnih novinskih članaka, ali ne želim sada u to da se upuštam, gospodine predsedavajući. Želim samo da naglasim da novinski članci pokazuju da se u to vreme znalo za te incidente i da je to bilo objavljeno. Dakle, samo na osnovu toga bi oni morali biti prihvatljivi, tako da su novinski članci prihvatljivi dokazni predlozi. Ja samo želim reći da oni idu u prilog službenim beleškama i zato mislim da primedba Odbrane gospodina Čermaka nije utemeljena.

SUDIJA ORIE: Da, ja razumem da vi kažete budući da ste toliko ubeđeni da će Pretresno veće odbiti prigovor Odbrane na ove članke, da u tim uslovima možete predstaviti novinske članke kao potkrepljujuće.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nisam baš to rekla, gospodine predsedavajući. Nikad nisam uverena u vezi sa tim.



SUDIJA ORIE: Pa, vi kažete da su očigledno prihvatljivi, a Odbrana tvrdi da nisu, pa to barem pokazuje izvestan stepen ubeđenosti u argumente ove debate, i vi predviđate na osnovu toga. Gospodine Cayley.

ADVOKAT CAYLEY: Da, časni Sude, ako mogu samo ukratko da kažem nešto u vezi sa komentarima koje je iznela moja uvažena koleginica. Službene beleške MUP-a koje predstavljaju deo ovog zahteva nisu deo službenih istražnih radnji. One nisu deo formalne istrage koja bi se sprovodila u Republici Hrvatskoj, one su zapravo deo preliminarnih ispitivanja u tom predmetu. Kako ja razumem hrvatsko pravo, a mislim da će gospodin Mikuličić svedoku o tome postavljati pitanja, reč je o beleškama koje je uzela policija i predala istražnom tužiocu, a koji je onda to prosledio istražnom sudiji - koji je trebalo da bude onaj pojedinac koji će uzeti formalne izjave od ovog svedoka. Dakle, u okviru njihovog statusa unutar hrvatske procedure, one zaista stoje jako nisko. Videćete u našem podnesku da je to nešto što nije prihvatljivo u proceduri kao dokaz u Republici Hrvatskoj. Ja razumem da Sud nije obavezan da sledi zakone neke druge države, ali ja bih rekao da to svakako jeste pitanje koje bi trebalo da razmotrite prilikom odlučivanja o tome da li su te službene beleške zaista prihvatljive. Moja uvažena koleginica je takođe iznela argument da se verodostojnost odnosi na težinu koju treba dati tim dokumentima a ne na njihovu prihvatljivost. Ja ću je uz dužno poštovanje ispraviti, jer sudska praksa ovog Suda jasno ukazuje na odmeravanje koje se ovde mora izvršiti. Indicije pouzdanosti ponekada su toliko niske da one imaju prevagu u odlučivanju o tome da li je neki dokument prihvatljiv ili nije, a naročito kada je reč o dokumentima koji se odnose na ključna pitanja u predmetu, a u ovom slučaju tu je reč o radnjama i ponašanju optuženih. Ja ću sada podsetiti na odluku Žalbenog veća iz 2000. godine u *Predmetu Kordić i Čerkez* koju mi citiramo u našoj argumentaciji. Takođe bih spomenuo i odluku u *Predmetu Haradinaj*, odluku ovog Pretresnog veća, koje je raspravljalo o izjavama koje su uzele nacionalne vlasti...

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, ako mogu da vas prekinem. Vi sada već drugi put to govorite. Vi ste u pravu i vi niste u pravu. U pravu ste da je to bilo Pretresno veće I, ali niste u pravu da je to isto Pretresno veće, jer je iz ovog sastava samo jedan sudija zasedao u tom predmetu, a to je svakako manjina.

ADVOKAT CAYLEY: Pa ja nisam sugerisao časni Sude... (*preklapanje govornika*)...

SUDIJA ORIE: Ne, ne, ne ...

ADVOKAT CAYLEY: (*preklapanje govornika*) ... odluka ovog Pretresnog veća. To je drugo Pretresno veće u drugom predmetu, u *Predmetu Haradinaj*, gde su izjave koje su uzele nacionalne vlasti, a ne od strane ovog Tribunala, a ne kancelarija Tužilaštva, a koje su se odnosile na postupke optuženih, i za njih je utvrđeno da nisu prihvatljive. Ja ću sada pročitati



paragraf broj 11 te odluke gde stoji: "Pretno veće odbija da prihvati kao dokaze..." one izjave koje su prikupile nacionalne vlasti "... odbija da prihvati to kao dokaz u vezi sa radnjama i ponašanjem optuženih bez mogućnosti da se ti ljudi ispituju u sudnici, što bi dovelo do visokog rizika da Odbrana bude oštećena." Časni Sude, mi ovde zauzimamo isti stav. Na kraju, moja uvažena koleginica je rekla da se dokumenti mogu uvesti u dokaze preko ovog svedoka zato što ih je on primio.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, počeli ste da čitate, i ja pokušavam da nađem taj paragraf 11, jer su okolnosti bile prilično specifične u toj situaciji, zar ne? Vi ste citirali red u kojem stoji slično upozorenje iako nije reč o izjavama po Pravilu 92ter i tu se kaže da je to još važnije kada su izvori anonimni ili nisu jasni, i kada materijali sami po sebi sadrže elemente koji upozoravaju na pitanje njihove verodostojnosti. Ja se sećam tog predmeta i jakih indicija potkrepljenih dokazima da je zaista postojalo zlostavljanje ljudi kada su dolazili u policijsku stanicu gde su uzimane izjave, ali ja takve indicije ovde ne pronalazim, do ovog trenutka.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, ovakva razlika može da napravi, ali videćete u našoj argumentaciji da mi Sudu sugerišemo da postoji ceo niz činilaca koji ove konkretne MUP-ove službene beleške čine nepouzdanе. Drugačije, potpuno ste u pravu časni Sude, u odnosu na situaciju u *Predmetu Haradinaj*, ali svejedno su nepouzdanе. Ja ne želim sada da prolazim ponovo kroz to, jer sam to već izneo u svojoj prvoj argumentaciji, ali mi i dalje tvrdimo da su te beleške nepouzdanе, da se ne mogu proveriti, i mi smatramo da Sud treba da bude vrlo oprezan oko njihovog uvrštavanja u spis. Mi zapravo smatramo da njih treba odbaciti. I poslednje što želim reći je da je moja uvažena koleginica izjavila da se preko ovog svedoka mogu uvrstiti ti dokumenti zato što ih on može identifikovati budući da ih je on primio. Iskreno, i ja bih na tom osnovu mogao da ih ponudim na usvajanje, jer ja sam ih isto primio i ja ih mogu potvrditi, ali i ja ništa ne mogu da kažem o sadržaju tih dokumenata i o tome šta je svedok zapravo izjavio. Ovaj gospodin konkretno je bio javni tužilac u ovom predmetu, ali on nije prisustvovao razgovarima s tim svedocima, i on ne može davati Sudu izjave o tome šta je zapravo rečeno tokom tih razgovora. To je sve što sam hteo da kažem, časni Sude. Hvala vam puno.

SUDIJA ORIE: Što se tiče novinskih članaka, gospodine Cayley, gospođa Mahindaratne ističe da tu nije reč o tome da je novinarka znala šta se stvarno desilo, već da je reč o važnosti da se takva vrsta dokumenata u to vreme objavila. Mislim da zbog toga njihova dokazna vrednost leži u činjenici da su se takve teme objavlјivale, a ne u vezi sa istinitošću njihovog sadržaja, je li tako?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley.



Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT CAYLEY: Ako Tužilaštvo kaže da to jedini razlog zašto se ovi dokumenti nude na usvajanje, to je jedna stvar, ali u tim dokumentima su sadržane sugestije o radnjama i ponašanju gospodina Čermaka, a mislim da je moja uvažena koleginica pominjala potkrepljenje ovih izvora sa drugim dokumentima koji se nalaze pred Sudom. Na toj osnovi, upozorio bih na to da se radi o novinarskom komentaru, i da treba imati u vidu da je vrlo teško utvrditi izvore svih tih priča. Zbog toga mi ostajemo kod prigovora na usvajanje tih novinskih članaka jer se ne može unakrsno ispitati svedok u odnosu na dela i ponašanje. Prihvatam da je skretanje pažnje drugo pitanje.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospodine Cayley. Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući, vrlo kratko u vezi sa pitanjem o Pravilu 92bis. Gospođa Mahindaratne namerava da napravi razliku između izjava koje je uzelo Tužilaštvo, budući da su uzete u svrhu ovog predmeta, i da su tako neprihvatljive za usvajanje na osnovu Pravila 92 bis. Čini se da je tu reč o zaobilaznoj vrsti argumentacije, časni Sude, jer prema Pravilu 92bis treba ispuniti sve uslove izložene u tom pravilu da bi se mogla određena dokumentacija uvrstiti u spis. Dakle, to nije argumentacija koja bi bila direktna i jasna ako se na taj način želi napraviti razlika između izjava koje su date Tužilaštvu ovog Suda i koje su date hrvatskoj policiji. Stav Tužilaštva u vezi sa prigovorom po Pravilu 92bis predlogom je da je prvo nemoguće unakrsno ispitivati izjave koje su njima date i drugo, da dokumentacija po Pravilu 92bis nije obelodanjena Odbrani po Pravilu 65. Dakle, to su dva pitanja koja su ovde u igri. Oni sada nastoje da ponude na usvajanje te izjave koje su date hrvatskoj policiji, a o čemu Odbrana neće moći unakrsno da ispituje, mešajući u to svedoke koji nisu obelodanjeni po Pravilu 65ter. Tako da bih ja sugerisao, časni Sude, da Tužilaštvo ovde hoće obe stvari. Čak šta više, samo kao pitanje pristupa i uputstava datih od strane Pretresnog veća, po pitanju da... sve izjave koje su date bilo kojoj strani u postupku u ovom predmetu, te izjave su same po sebi neprihvatljive, osim ako nisu ispunjeni uslovi izneseni po Pravilu 92ter i 92bis. Ja mislim časni Sude da se ovde stvaraju veštačke razlike. Iako ja potpuno prihvatam tu argumentaciju u vezi sa izjavama koje je uzela jedna strana u postupku i koja na osnovu tih pravila želi to uvrstiti u spis, ja takvu praksu ne bih prihvatio u drugoj situaciji kada je protivna strana ta koje je uzela izjavu, kada je imala mogućnost da pribeleži šta je svedok rekao u razgovoru. Ovde se radi o drugačijoj situaciji koja, ja bar mislim, nije predviđena po Pravidima 92bis i 92ter a to je da izjava koju je uzela suprotna strana, a to je ona strana koja je imala prilku da intervjuiše svedoka i da pribeleži sve što je svedok rekao, ta strana treba da ukaže da je izjava jednako pouzdana za Pretresno veće kao i izjava koja je data trećoj strani, u ovom slučaju hrvatskoj policiji. O čemu bih želeo da čujem konkretne smernice i razjašnjenje je sledeće: koja je razlika ili pitanje pouzdanosti između jedne izjave koja se daje suprotnoj strani u samom postupku i situacije kada pokušavamo ispuniti zahteve Pravila 92bis. Zbog čega bi se takva jedna izjava trebala smatrati manje pouzdanom od



izjave koja je data nekoj strani koja je izvan postupka, pri čemu nisu ispunjeni uslovi iz Pravila 92bis ili 92ter. Časni Sude, smatram da su ovo veštačke razlike koje Tužilaštvo stvara u svetlu argumentacije koju je iznelo protiveći se našim podnescima po Pravilu 92bis, i da bi trebalo ili da se dozvoli da izjave u... u unakrsnom ispitivanju usvoje, ako su uslovi potpuno ispunjeni ili ako nisu, onda se ne bi smelo omogućiti da se uvrste u spis izjave svedoka koje nisu date stranama u ovom postupku, jer bi princip trebalo da bude jednak, časni Sude. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, molim vas da odgovorite na argument da ne možete imati kolač ukoliko ga pojedete?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, mislim da nije ni potrebno reći da su Pravila 92bis i 92quater izuzetne situacije, jer osim ako su uslovi ispunjeni za prihvatanje po Pravilu 92bis, dokumenti se ne mogu prihvatiti. Sada, na isti način kada Tužilaštvo želi ponuditi na usvajanje izjave na osnovu Pravila 92bis, Odbrana će tome prigovoriti ukoliko smatra da mi nismo ispunili neophodne kriterijume za prihvatanje izjava po Pravilu 92bis. Isto tako, u ovoj situaciji Odbrana je pokušala ponuditi na usvajanje izjavu za koju Tužilaštvo smatra da bi svedok mogao da se dovede u sudnicu i unakrsno ispita. Osim kada su ispunjeni određeni uslovi, vi znate da mi imamo pravo na prigovor, a Pretresno veće je to koje treba da odluči da li se ta izjava može uvrstiti po Pravilu 92bis ili ne. Dakle, činjenica da je Tužilaštvo u takvoj konkretnoj situaciji prigovaralo - kada je Odbrana želela da uvrsti izjave po Pravilu 92bis – to ni na koji način nije u suprotnosti sa onim što sam ja ranije rekla da izjave koje ulaze u okvir Pravila 92bis, 92quater i 92ter se ne mogu uvrstiti ako nisu ispunjeni uslovi za to, za razliku od izjava koje ne ulaze pod ta pravila. Mislim da tu nije reč o tome Tužilaštvo želi da ima kolač nakon što ga pojedete, kao što je rekao gospodin Mišetić. Radi se samo o tome da u zadatom scenariju se nešto može a nešto ne može učiniti, a Tužilaštvo smatra da Odbrana jednostavno nije ispunila određene uslove koji bi dopustili da se to usvoji po Pravilu 92bis.

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem na ovom odgovoru. Moram reći da mi je žao da nismo dobili na vreme pismeni odgovor Tužilaštva u vezi sa ovim, a sada je u igri, da tako kažem. Dakle, ja... jer mnogo je materijala dostavljeno, a ja i moje kolege smo obično prilično dostupni preko vikenda. Ali to nije ista situacija svakog vikenda.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, nisam razumela kada kažete da niste primili odgovor u vezi sa prigovorom po Pravilu 92bis ili ...

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Moj odgovor sada ili...



SUDIJA ORIE: Ne, ne, ne. Vaš sadašnji odgovor je bio jasan i u potpunosti sam razumeo šta ste hteli da kažete. Mislio sam na pismeni podnesak.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Pa mi nismo ništa poslali u pismenom obliku, gospodine predsedavajući, ali u vezi sa ovim Pravilom 92bis, mogu da dostavim prigovore Sudu.

SUDIJA ORIE: Mislim da je zapravo neko spomenuo da su materijali dostavljeni preko vikenda ali hteo bih jasno da kažem da strane moraju razumeti da ako se kopije dostavljaju svima tokom vikenda, onda Pretresno veće ne dobija te kopije na vreme, sve dok stvar ne bude podneta. Ukoliko imamo razlog da očekujemo neku kopiju, u tim situacijama mi ćemo i zatražiti naš primerak kopije. Koliko se ja sećam, mi smo pitali kada će biti dostavljen odgovor, i mislim da smo tada čuli da će to biti dostavljeno u petak. Gospođo Mahindaratne, u vezi sa Pravilom 92bis, ja mislim da sam posebno postavio pitanje u vezi sa tim, jer sam video da je to pitanje hitno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mogu da kažem da je Tužilaštvo to zaista dostavilo u petak uveče i poslalo kopije Odbrani i Pretresnom veću – u petak uveče.

SUDIJA ORIE: U svakom slučaju ja sam to propustio... te pismene podneske.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, ne bih želio da budem dosadan i da ponavljam argumente. Međutim, ova sadašnja izmjena argumenata između Tužiteljstva i Obrane na neki način implicira da se radi o izjavama svjedoka, međutim ponavljam, službena bilješka MUP RH nije izjava svedoka, zbog toga što tu izjavu svjedok nije potpisao i zbog toga što ta izjava ne sadrži nikakva upozorenja svjedoku o njegovim pravima i obvezama. To je jednostavno komad papira koji je sastavio MUP povodom sastanka sa određenom osobom X, Y. To nije izjava i zbog toga se na takav komad papira pogotovo u odsutnosti osobe na koju se odnosi ne mogu primjenjivati Pravila 92bis, 92ter ili 92quater.

SUDIJA ORIE: Da, jasno je da se to ne može učiniti po Pravilu 92ter ako ne postoje potvrde za te osobe, ali čini se da to nije primarno pitanje, već je to da li postoje drugi načini na koje bi se te izjave mogle i sa kojom svrhom uvrstiti u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, htela bih da kažem samo jednu stvar kao odgovor na ono što je rekao gospodin Cayley, to je jedna mala... ispravka. Ovaj svedok, i to sam već rekla ali želela bih ovo da odgovorim gospodinu Cayley. Ove beleške su



primljene i snimljene na osnovu uputstava svedoka budući da je on upravljao tom istragom. Htela sam samo to da istaknem.

SUDIJA ORIE: Da, to ste već ranije rekli, ali u svakom slučaju to sada imamo dva puta u zapisniku, kao i status dokaznih materijala ovog dokumenta prema hrvatskom zakonu. Pretresnom veću će biti potrebno određeno vreme da razmotri i pismene podneske i ovu usmenu argumentaciju koja je jutros iznesena. Teško je predvideti koliko će nam vremena biti potrebno. Strane u postupku se pozivaju da budu na raspolaganju.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Rečeno mi je da imamo i tehnički problem oko prelaska s jedne vrste zasedanja na drugu, što zahteva da to pitanje tehničari hitno reše. Pod tim okolnostima i gledajući sada na sat, ako bismo mogli da nastavimo u 10.30 časova, što znači da bismo sada imali jednu dosta dugačku pauzu, a onda ćemo imati jednu kraću pauzu, mogli bismo da završimo ovog jutra. Prema tome, molim da strane budu na raspolaganju od 10.25 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je razmotrilo razna pitanja i stranama u postupku dajemo sledeće smernice. Kada je reč o uvrštavanju dokaznih predmeta na koje je uložen prigovor, Pretresno veće u ovoj fazi može da da svoju konačnu odluku samo za jedan dokazni predmet. Pretresno veće neće u spis uvrstiti službenu belešku sastavljenu 10. januara 2002. godine, koja se odnosi na razgovor koji je vođen u Policijskoj upravi u Zagrebu 9. januara 2002. godine, odnosno razgovor sa gospodinom Čermakom. Kad je reč o drugim dokaznim predmetima, Pretresno veće savetuje stranama da te dokumente označe za identifikaciju, ukoliko na njih ima prigovora. Pretresno veće u ovom trenutku ima poteškoća, dok još imamo svedoka na raspolaganju, da konačno proceni da li postoje neka pitanja pouzdanosti koja su razlog da se ne usvoje u dokaze. I zato želimo da iskoristimo priliku što nam je svedok na raspolaganju pa ćemo tek na kraju doneti odluku o usvajanju u dokaze. Zatim tu je još jedno pitanje koje se tiče podnošenja dokumenata po Pravilu 92bis od strane Odbrane, čemu se Tužilaštvo protivi. U ovom trenutku Pretresno veće se u ovoj fazi postupka nosi sa drugim problema, ali na kraju ćemo morati da donesemo odluku da li je ovo primeren način postupanja. To je element koji je potpuno odvojen od samog pitanja koje je pokrenuto u postupku, a to je koji su striktni uslovi prema Pravilu 92bis, i uzevši u obzir stav Tužilaštva kakve bi posledice to moglo imati na konačnu odluku o usvajanju tih dokumenata, posebno kada je reč o službenim beleškama koje će biti ponuđene na usvajanje i privremeno označene za identifikaciju. Gospođo Mahindaratne,



pretpostavljam da kada ste rekli da povlačite jedan dokument, da to znači da ćete sve ostale ponuditi na usvajanje. Saslušaćemo argumentaciju i jedne i druge strane a zatim to uzeti u obzir, ali s obzirom na vreme kada se ovo dogodilo, u kojoj fazi postupka, to je nešto što je izdvojeno iz toga, i Pretresno veće ne može još uvek da donese odluku po tom pitanju, ali ćemo to svakako učiniti brzo, jer je svedok preko koga bi taj materijal po Pravilu 92bis trebalo da se uvrsti veoma brzo na redu po spisku svedoka. Dakle, nadam se da su ovo dovoljne smernice stranama o tome kako da postupe u glavnom i unakrsnom ispitivanju, a Pretresno veće će doneti konačnu odluku o tom pitanju. Razloge da se sada ne uvrsti službena beleška koja se odnosi na intervju sa gospodinom Čermakom ćemo izneti kasnije, zato što je neophodno pažljivo ih formulisati.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, vi nam niste pomenuli novinske članke, da li su oni uključeni?

SUDIJA ORIE: Da, novinski članci su takođe uključeni na isti način. Takođe ćemo se baviti njima, možete postavljati pitanja u vezi njih. Ima dosta elemenata u tim novinskim člancima, što smo pominjali pre pauze, kao što je činjenica da su objavljeni, šta se objavljivalo. Očigledno se pominje i to šta je navodno rekao optuženi. Prema tome, time ćemo se baviti na isti način. Istovremeno, da vam dam jedan primer. Ima potvrda o tome da je više dana padala kiša i to je recimo relativno neutralan element u svemu tome a ovde se radi o složenom pitanju. Mi ćemo na kraju videti da li se tu u radi o tome koju težinu dati doklumentu ili se radi uopšte o problemu uvrštavanja dokumenta. Gospođu Mahindaratne, da li ste spremni da pozovete vašeg svedoka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Tužilaštvo poziva gospodina Željka Žganjera.

SUDIJA ORIE: Da, gospodin Žganjer. Nema zaštitnih mera?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nema, gospodine predsedavajući.

(Pretresno veće se savetuje)

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, gospodine Žganjer. Nadam se da sam dobro izgovorio vaše ime?

SVEDOK ŽGANJER: Dobro ste izgovorili, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To je ujedno i potvrda da možete da me čujete na jeziku koji razumete. Gospodine Žganjer, pre nego što počnete sa davanjem iskaza u ovoj sudnici, prema Pravilniku o



postupku i dokazima morate dati svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Zamoliću vas da date tu svečanu izjavu, a tekst vam upravo daje gospođa poslužiteljka.

SVEDOK ŽGANJER: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Žganjer. Izvolite sedite.

svedok: Željko Žganjer

SUDIJA ORIE: Gospodine Žganjer, video sam da ste neke dokumente izvadili iz svoje torbe. Ukoliko tokom ispitivanja budete smatrali da je potrebno da pogledate u neki od dokumenata molim vas da mi to najavite, kako bi bilo jasno kada se služite vašim dokumentima a kada ne. Gospodine Žganjer, prvo će vas ispitivati gospođa Mahindaratne koja zastupa Tužilaštvo. Molim vas nastavite, gospođu Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala vam, gospodine predsedavajući.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA MAHINDARATNE

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Žganjer.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molim vas recite svoje puno ime i prezime za zapisnik.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Ja sam Željko Žganjer.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta ste po zanimanju u ovom trenutku?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: U ovom trenutku sam privatni odvjetnik u Zagrebu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dana 8. decembra 2005. godine i 12. jula 2006. godine, da li su predstavnici kancelarije Tužilaštva s vama vodili razgovor?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, vodili su razgovor u studenom 2005. i u srpnju 2006. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A 8. decembra 2005. godine, gospodine Žganjer? Da li se sećate da ste razgovorali i u decembru 2005. godine?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Dozvoljam da je i tada vođen razgovor sa mnom.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tokom ta dva razgovora kada su vam predstavnici kancelarije Tužilaštva postavljali pitanja, da li ste istinito na ta pitanja odgovarali?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Odgovarao sam istinito i u mjeri u kojoj sam se mogao zapravo precizno prisjetiti svih detalja. Pitan sam naime na okolnosti koje su se dogodile u to vrijeme pre pet-šest godina, a možda i više.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Jesu li ta dva razgovora bila snimana na audio traci?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Bila su snimana na audio traku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste se 4. i 5. novembra 2008. godine takođe sastali sa članovima kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Jesam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste dobili audio snimke i odgovarajuće zapisnike tih snimaka unapred, pre nego što ste se sastali sa Tužilaštvom?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na tom sastanku ...

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Ako mi dozvolite nešto bih pojasnio. Dobio sam te snimke razgovora od 8. ili 9. studenog ove godine, dobio sam i jedan dodatak tog mog razgovora sa istražiteljima Haškog tribunala koji mi nije bio dostavljen putem *e-maila* tako da sam se i sa tim dodatkom razgovora u međuvremenu do ovog suđenja upoznao.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, htela sam da vas pitam nešto o dodatku izjave, uz vaše dopuštenje. Na tom sastanku spomenuli ste termin „dodatak“, mi ovde koristimo termin „dodatna izjava“. Da li ste na tom sastanku dali dodatnu izjavu kancelariji Tužilaštva? Datumi su 4. i 5. novembar 2008. godine?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, dopunio sam tu izjavu i precizirao je prilikom razgovora sa predstavnicima Tužiteljstva 8. i 9. studenog 2008. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Spremala sam se da pređemo i na tu temu. U svakom slučaju nemam nameru da preskačem taj deo vašeg iskaza. Dozvolite mi da to vodim kako meni odgovara. Da li ste na tom sastanku u kancelariji Tužilaštva rekli da ste pregledali transkripte vaša prethodna dva razgovora i da ste želeli da unesete neka razjašnjenja i da je sadržaj transkripata nakon razjašnjenja nešto što je tačno i istinito?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, tačno je to što ste kazali. Nakon tih razjašnjenja transkript moga razgovora je korektan, odražava pravi smisao onoga što sam govorio.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Sinoć ili možda jutros, da li ste imali priliku da pregledate i tu svoju dodatnu izjavu koju ste dali 4. i 5. novembra?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, imao sam priliku pregledati i pregledao sam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ta dodatna izjava tačno odražava ono što ste 4. i 5. novembra rekli predstavnicima kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, odražava. Bilo je nekih dodatnih pojašnjenja i mislim da smo u tim dodatnim pojašnjenjima neke stvari prilično precizno objasnili.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je sadržaj te dodatne izjave nešto što je istinito u mjeri u kojoj se možete setiti i znati?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Istinito je u mjeri u kojoj se mogu sjetiti i znati.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada bi vam se postavila pitanja koja su vam postavljena od strane predstavnika kancelarije Tužilaštva 8. decembra 2005. godine, dakle govorim o onom razgovoru iz decembra 2005. godine, kao i 12. jula 2006. godine, kao i 4. i 5. novembra 2008. godine - kada bi vam se ta pitanja postavila danas u sudnici, da li bi vaši odgovori bili isti, i tu ne mislim naravno doslovno, već da li bi sadržaj bio isti?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, bez dvojbe u osnovi bi bio isti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsjedavajući, zamoliću da se u spis uvrsti snimak i zapisnici sa ta dva razgovora. Pomenuću ih po broju prema Pravilu 65ter kao i dodatnu izjavu. Prvi razgovor koji je vođen 8. decembra 2005. godine je dokument broj 6083 po Pravilu 65ter. Tu su uključena i četiri transkripta.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora na uvrštavanje dokumenta broj 6083?

GOSPODIN MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1046.

SUDIJA ORIE: P1046 uvrštava se u spis. Sledeći dokument, gospođu Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Dokument broj 6084 po Pravilu 65ter, a reč je o razgovoru od 12. jula 2006. godine. Tu je uključeno i pet zapisnika. Gospodine predsjedavajući, želim samo za zapisnik da razjasnim da imamo šest traka, ali samo pet zapisnika jer oni



obuhvataju svih šest traka. Dozvolite mi da objasnim. Traka koja nosi ERN broj T0005443 ima stranu A i Broj, i za to imamo odgovarajući transkript; zatim imamo dve trake koje nose ERN broj T0005444 sa stranama A i B. Imamo i dva transkripta za te dve trake. I na kraju imamo dve trake, sa ERN brojem T0005445, strane A i B, ali imamo samo jedan transkript koji obuhvata obe strane, i zbog toga je pet zapisnika u pitanju.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na razjašnjenju. Nema prigovora na dokument broj 6084. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1047.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1047 se uvrštava u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim da se na ekran postavi dokument broj 6105; to je dodatna izjava od 4. i 5. novembra.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, uskoro ćete na ekranu videti izjavu pa ću vas zamoliti da je zajedno pogledamo. Da li je ovo prva strana ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sačekaćemo prvo da vidimo verziju na BHS-u da se pojavi na ekranu. Da li je... molim sekretara da nam pokaže sam kraj te strane.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, da li je ovo naslovna strana ili prva strana vaše dodatne izjave od 4. i 5. novembra 2008. godine?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, jeste ta strana.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Zamoliću sada da pogledamo pretposlednju stranu ove izjave, gospodine sekretare.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, da li možete prepoznati svoj potpis na dnu strane ispod vaše deklaracije? Možda da sačekamo da se vidi verzija i na BHS-u. Vi ste malopre videli svoju izjavu na ekranu...

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Video sam svoj potpis koji je nesumnjivo moj potpis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, zamoliću da se u spis uvrsti dodatna izjava od 4. i 5. novembra 2008. godine. To je dokument broj 6105 po Pravilu 65ter.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.



SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mikuličiću. Gospodine sekretare, dokument broj 6105 će biti koji dokazni predmet?

sekretar: To će postati dokazni predmet Tužilaštva broj P1048, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1048 se uvrštava u spis.

Gospođo Mahindaratne, na temelju naših ranijih smernica, mogu li pretpostaviti da ovi dokumenti koje želite uvrstiti preko podneska a u odnosu na ostatak iskaza svedoka, da će sve biti samo označeno za identifikaciju, a ovi dokumenti koje budete konkretno koristili će dobiti svoj identifikacioni broj, a za ostale ćemo morati da sačekamo dok se ne sastavi konačan popis. Sad govorimo o jako praktičnom pitanju, dodeljivanju brojeva.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ako budete želeli tokom glavnog ispitivanja da pokrenete neko pitanje sa svedokom onda vam kažem da ćete odmah dobiti za takve dokumente broj za identifikaciju. Ako nešto preostane što imate nameru da ponudite preko podneska, to ćemo rešavati kasnije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Ja sam devetnaest dokumenata već ponudila na uvrštavanje putem podneska.

SUDIJA ORIE: Da, ali obično se neki dokumenti koriste u samoj sudnici, a ne znam da li je to vaša namera. Onda se spisak skрати i sekretar naravno tada treba da dodeli brojeve nakon što je završeno celo ispitivanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, ja ću imati to na umu kad budem koristila neke od dokumenata koji su na našem popisu dokumenata koji se uvrštavaju preko podneska, ja ću napomenuti Pretresnom veću.

SUDIJA ORIE: Istovremeno gospodine Žganjer, moram da...Gospodine Žganjer, sada vam se ja obraćam, nemojte gledati u gospođu Mahindaratne. Ovo je možda dobar trenutak da vam objasnim zbog čega ste morali dugo da čekate. Neki proceduralni aspekti dokumenata koji će se s vama koristiti, ta su proceduralna pitanja bila pokrenuta već prošlog petka i tokom vikenda, a dodatna argumentacija se iznosila ovde u sudnici, pa je Pretresno veće moralo doneti odluku o tim pitanjima. Zbog toga ste morali čekati toliko dugo pre nego što smo vas pozvali u sudnicu. Hteo sam samo o tome da vas obavestim. Izvolite nastavite, gospođu Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Zahvaljujem se, gospodine predsedavajući. Još samo jedna stvar, časni Sude. Tužilaštvo je dostavilo podnesak za dodavanje tri dokumenta po Pravilu



65ter. To su dokumenta broj 6102 i broj 6103, a reč je o dokumentima na koje su uloženi prigovori u vezi sa uvrštavanjem., ali vezano za dodatni podnesak, kao i dokument broj 6088. Gospodine predsedavajući, ima dokumenata koji se ne nalaze na spisku po Pravilu 65ter, pa vas molim za odluku.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora na taj dokument?

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, samo naš stalni prigovor koji smo uneli već davno u odnosu na takve dokumente.

SUDIJA ORIE: To će biti konačno razrešeno u našoj odluci o uvrštavanju, pre nego da se mogu uvrstiti na spisak po Pravilu 65ter. Da li na taj način to treba da razumem? Dakle, mi gospođo Mahindaratne odobravamo da se taj dokument uvrsti u spisak po Pravilu 65ter, međutim to ne znači da je donesena odluka o uvrštavanju tih dokumenata u spis. Možete nastaviti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Dozvolite sada da pročitam sažetak iskaza svedok, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Vi ste već objasnili svedoku zbog čega se to radi?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Izvolite onda.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodin Željko Žganjer je bio zamenik državnog tužioca Republike Hrvatske od februara 2003. do februara 2006. godine. Tokom razdoblja relevantnog za optužnicu i sve do septembra 2002. godine bio je javni okružni tužilac za Šibenik. Gospodin Žganjer je dao informacije koje se odnose na strukturu i delovanje pravosudnog sistema u Hrvatskoj. Njegov dokazni materijal obrađuje postupke kojih se držala vojska, vojna i civilna policija u istraživanju zločina, uključenost i ulogu državnog tužioca i istražnog sudije u takvim istragama, kao i o postupak koji se odnosi na obradu krivičnih dela. Svedok daje informacije koje se tiču istraga i krivičnog gonjenja koje su preduzele hrvatske vlasti u vezi sa zločinima počinjenim tokom i nakon operacije *Oluja*. Svedok je bio direktno uključen, između ostalog, u istrage koje su se ticale lišavanja života osoba u Gošićima i Varivodama 2001. godine. Svedok je 2001. godine pokrenuo istragu o incidentu u Gruborima koji se desio 25. avgusta 1995. godine. To bi bilo sve, gospodine predsedavajući. Ja bih sada počela sa ispitivanjem svedoka.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospođo Mahindaratne.



Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Uz dozvolu Pretresnog veća, predaću svedoku registar sa primercima njegovih izjava i transkriptima.

SUDIJA ORIE: To je uobičajena praksa. Vidim da nema prigovora. Možete to učiniti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, samo da vam objasnim kako ne bi posle bilo prekida tokom rada. Ovaj registrator na početku ima vašu dodatnu izjavu iz novembra, nakon toga se nalaze beleške sa razgovora, i imate oznake na mestima gde se može videti koje su tačno beleške o razgovoru koje su uključene u celokupni dokument.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sada ću zamoliti sekretara da na ekran stavi dokument broj 2572. Gospodine predsedavajući, ovaj dokument uključen je u podnesak po Pravilu 92ter ali s obzirom na smernice koje ste nam danas dali, ja ću se odmah pozabaviti tim dokumentom. Tako da molim gospodina sekretara da to uzme u obzir.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, zamoliću da pogledate sada paragraf 13 vaše dodatne izjave. U paragrafu 13, a za zapisnik to je dokazni predmet Tužilaštva broj P1048, govorite o tome da vam je pokazan jedan dopis od 31. maja 2001. godine za koji kažete da: „... koji sam poslao kriminalističkoj službi Šibenik-Knin u vezi sa lišavanjima života osoba u Gruborima u avgustu 1995. i priloženi su i medijski članci koji se odnose na te događaje.“ Tu takođe spominjete i referentni broj tog dopisa. Da li je to taj dopis o kojem ste govorili u paragrafu 13?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, to je taj dopis, samo ako smijem primjetiti u paragrafu 13 se navodi datum 31. ožujka 2001. godine, a u ovom dopisu kojeg gledam na ekranu ovdje je datum 31. svibnja, ako se ne varam, 2001 godine. Ali sadržajno radi se o tom dopisu. Samo je, koliko primjećujem, jedna razlika u datumu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE:Pretpostavljam gospodine Žganjer da je došlo do greške u prevodu. U hrvatskoj verziji izjave koju ste vi potpisali datum je tačan, 31. maj 2001. godine. Idemo dalje. Vi ste priložili dva novinska članka koje ste poslali takođe Policijskoj upravi šibensko-kninskoj. Sada čitam iz stava 2 ovog dokumenta na ekranu: „Radi korišćenja u postupku kriminalističke obrade, dostavljam vam kopije članaka objavljenih u dnevniku *Slobodna Dalmacija...*” izvinjavam se zbog izgovora „... 25, 26. i 29. kolovoza 1995. pod naslovima *Akcija čišćenja: ubijeno pet četnika* i *Žetelac sa strojnicom*, koji sadržajno tretiraju događaj u zaseoku Grubori.“ U sledećem paragrafu kažete: „Pored osoba koje se navode u članku *Žetelac sa strojnicom* potrebno je obaviti razgovor i sa građanima Draginjom Đurić i Marijom Đurić, koje prema prikuljenim obavjestima imaju određena saznanja o njemu.“



U sledećem paragrafu kažete: „Da ustrajem i dalje u poduzimanju svih mjera i radnji iz uvodno označenog zahtjeva i požurujem njihovo sprovođenje.“ Koji je bio razlog zbog kojeg ste i ove novinske članke poslali Policijskoj upravi šibensko-kninskoj? Zašto ste smatrali da je to relevantno za istragu?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Svako saznanje o određenom događaju koji je predmet interesa državnog odvjetništva može biti od koristi u, kako mi to zovemo, pretkaznoj fazi postupka, kada pokušavamo prikupiti obavjesti i dokaze o mogućem počinjenju kaznenog djela i o mogućim počiniteljima tog kaznenog djela. U tom smislu treba razumjeti ove novinske članke koji su, ponavljam kao i u ovom dopisu, sadržajno tretirali događaje u Gruborima i u kojima su koliko se sad mogu prisjetiti, bila navedena imena određenih ljudi, građana koji o tim događajima imaju određena saznanja. Dakle, i ti članci su po mojoj ocjeni bili od koristi ili su mogli biti od koristi da saznamo neke činjenice koje bi nam bile važne u daljnjem postupanju u predmetu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Izvinite što prekidam. Dopustite mi da intervišem, radi se o prevodu, časni Sude. Izgleda da imamo opet jedan problem.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, ako ima problema onda znate kako se to rešava. Mi obično tražimo od svedoka da ponovi onaj deo svog odgovora.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Naravno, časni Sude...

SUDIJA ORIE: Onda ćemo tražiti posebnu pažnju od prevodilaca, a ako išta preostane, onda zatražićemo od svedoka da skine slušalice.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, znam to, časni Sude. Ali ja zapravo govorim o njegovoj izjavi koja se nalazi u transkriptu na strani 37, red 10. Radi se o jednom delu postupka koji je preveden kao *pretpretresna istraga*. Takav prevod nije tačan i ne odgovara onome što je svedok rekao.

SUDIJA ORIE: Mi ćemo zatražiti od svedoka da ponovi šta je rekao, pa ukoliko bude bio kakvih daljih rasprava s tim u vezi, nastojaćemo da izbegnemo sve greške, pa ukoliko onda još nešto preostane, pogledaćemo i to. Ukoliko vi...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: U redu. 37. strana, 10. red.

SUDIJA ORIE: U redu. Vidim kakav bi problem mogao biti.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ovo je zapravo nešto što je vrlo specifično za hrvatski zakon.



SUDIJA ORIE: Hajdemo onim redom koji sam predložio, kako bismo isključili svaku mogućnost greške. Onda ako ostane neko pitanje pravne prirode za raspraviti, onda možemo i to učiniti. Vaš odgovor je bio, ja sada čitam na engleskom: „Sve informacije o incidentu kojima se državni odvjetnik bavi i koje bi se mogle pokazati od pomoći u onom što mi nazivamo...“ Da li biste nam ponovili šta ste rekli, jer pretpostavljam da je upravo tu problem, gospodine Mikuličiću, zar ne?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude, tako je.

SUDIJA ORIE: Da, ja sam mislio da će tu biti problem. Dakle na koji ste tačno postupak mislili?

SVEDOK ŽGANJER: Bio sam posve precizan. Kazao sam da se u ovoj fazi radilo o pretkaznenom postupku.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja mislim da ovaj prevod koji sad vidimo u zapisniku je tačniji.

SUDIJA ORIE: Po svemu sudeći, ako sam ja dobro shvatio vaš zahtev za pojašnjenje, gospodine Mikuličiću, on je takav da zapravo još nismo ušli u onu fazu kada je već pokrenut krivični postupak, još nismo došli do faze kad počinje suđenje, nego se radi o jednoj uvodnoj fazi u nešto što bi moglo postati kriminalistička istraga odnosno krivični postupak. Da li sam tačno razumeo?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude. Upravo sam na to mislio.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam. Gospođu Mahindaratne ,nastavite molim vas.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Ja bih zatražila da se ovaj dokument uvrsti u spis, gospodine predsedavajući, budući da je već u podnesku po Pravilu 92ter.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1049.



SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1049 se usvaja u spis. Nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas dokument broj 6103. Gospodine predsedavajući, za zapisnik, dva članka o kojima se govorilo u prethodnom dokumentu, a to je dokazni predmet P1049 su obuhvaćena, međutim mi nismo uspeli pronaći i treći članak. Samo sam to htela da razjasnim zbog zapisnika.

SUDIJA ORIE: U redu, dakle barem su sva tri priložena pismu. Da li vi njih držite odvojeno, kao što ste ih pre držali tj. članci se nalaze na vašem popisu dokumenata koje predlažete na usvajanje putem podneska, ili smatrate da ti novinski članci koji su priloženi trebaju biti deo dokaznog predmeta P1049?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući, kao prilozi dokaznom predmetu P1049.

SUDIJA ORIE: Da. I oni su učtani, kao takvi, u elektronsku sudnicu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Za sada, u skladu sa prigovorom, to moramo prilagoditi. Shodno tome, to su posebni dokumenti u ovom trenutku.

SUDIJA ORIE: Da, upravo zbog toga sam ja i pitao. Rekao sam da je dokazni predmet Tužilaštva broj P1049 usvojen u spis, što naravno ne obuhvata dokumente u skladu sa onom odlukom koju smo doneli ranije, odnosno našim smernicama. Ono što treba sad da učinimo je da dodelimo brojeve za identifikaciju za ta dva članka.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Iako se oni spominju u dokaznom predmetu P1049, ja ću se njima baviti sa svedokom, kako bi Pretresno veće imalo relevantno svedočenje za procenu tih dokumenata.

SUDIJA ORIE: Da. Naravno, ja ne znam koja pitanja ćete vi konkretno postavljati svedoku u vezi sa tim člancima iz novina. Ja ne znam da li je to nešto sa čime se strane u postupku mogu saglasiti. Ja samo pokušavam da vidim kako ćemo nastaviti dalje.

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, jednostavno ja mislim da je poenta toga što vi kažete pitanje da li je svedok primio ova dokumenta ili da li je svedok prosledio ova dokumenta policiji. Mi se sa time slažemo. Mislim da možemo brzo da napredujemo.

SUDIJA ORIE: *(preklapanje govornika)* ... to nije pitanje ...



ADVOKAT CAYLEY: *(preklapanje govornika)* ... ako je to jedina poenta, onda...

SUDIJA ORIE: Ako želite da postavljate dalje pitanja, onda naravno gospođu Mahindaratne da ćemo morati da ih saslušamo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Imam još jedno dodatno pitanje. Ja bih zamolila da mi se da prevod na engleski jezik za dokument broj 06436582, gospodine sekretare. To je naime naslovna stranica, natpis ispod fotografije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, dok se ne pojavi prevod, vi naravno možete pratiti tekst na BHS-u. Ispod ove fotografije na kojoj se vidi gospodin Čermak i još jedna osoba piše...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim vas gospodine sekretare da se fokusirate na taj deo ispod fotografije. Možete li to malo uvećati tako da svedok može to da pročita što piše sitnim slovima ispod fotografije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, možete li sad pročitati natpis ispod fotografije?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Mogu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tu piše: „Da sam nešto skrivio prema Hrvatskoj, pobjegao bih kao i drugi“, objašnjava generalu Čermaku u Gruboru Veselin Karanović, je li tako?

SUDIJA ORIE: „Da li je to tačno“, gospođu Mahindaratne, nije baš veoma...

ADVOKAT CAYLEY: *(preklapanje govornika)* ... Časni Sude, da...

SUDIJA ORIE: Ne morate postavljati to pitanje svedoku, osim ako nema nekog problema u prevodu. Molim vas da postavite...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da gospodine predsedavajući, imam jedno relevantno pitanje s tim u vezi.



SUDIJA ORIE: Dobro, neka bude relevantno.

ADVOKAT CAYLEY: Mogu li ja samo za zapisnik da kažem, a vi časnici Sude znate šta hoću da kažem. Ona ne može postavljati tako pitanja... ne može da pita svedoka da pročita članak i da se tako ustanovi da li je dokument tačan. To nije odgovarajući način i ja ulažem prigovor na to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nije to uopšte bio moj cilj, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Dajte da budemo jasni. Ako imamo izvorni dokument i ako imamo prevod u kojem se pojavljuje taj tekst, onda nema potrebe pitati svedoka da li je to ono što u dokumentu piše.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući, ja samo postavljam kontekst za svoje pitanje koje sam htela postaviti, a koje je relevantno i koje ni na koji način ne predstavlja kršenje pravila.

SUDIJA ORIE: Onda prvo postavite to pitanje svedoku. Gospodine Žganjer, molim vas da sačekate malo dok ne počnete da odgovarate na pitanje, ukoliko neko bude imao prigovor na pitanje, kako bi se to iznelo pre nego što vi odgovorite na pitanje. Gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tokom istrage koju ste vi pokrenuli 2001. godine, da li je kriminalistička policija Policijske uprave šibensko-kninske obavila razgovor sa Veselinom Karanovićem i da li vam je podnela službenu belešku u vezi sa tim razgovorom?

SUDIJA ORIE: Možete odgovoriti na pitanje.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Koliko se mogu sjetiti, mislim da službene zabilješke o razgovoru sa Veselinom Karanovićem nije bilo. Mislim da mi ta bilješka o tom razgovoru nije dostavljena. Ponavljam, govorim to koliko se u ovom času mogu sjetiti.

ADVOKAT CAYLEY: Časnici Sude, samo jedna stvar. Ja neću ulagati prigovor na postavljeno pitanje, ali ulažem prigovor na kvalifikaciju. Mislim da je gospodin Mikuličić to već napomenuo. Poštovana koleginica se služi izrazom „istraga“, a to nije bila istraga na osnovu hrvatskih zakona, jer istraga bi počela u trenutku kad istražni sudija preuzme stvar u svoje ruke. Ovo je sve bilo pre same formalne istrage, ako ja dobro razumem hrvatske zakone. Ja samo tražim da pitanje bude izneto na taj način. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, molim vas izražavajte se što je moguće preciznije. S druge strane, nema potrebe da se dodatno intervenišete ukoliko bilo ko napravi grešku, zato što



ukoliko... Pretresno veće dobro zna da moramo praviti razliku između različitih faza u nastojanjima da se ustanovi istina u vezi sa događajima koji su prijavljeni a u kojima može biti krivičnih elemenata. Ovo je sad jedan opširan izraz za vrlo opšti fenomen koji najčešće zovemo istragom ali u različitim fazama. Nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, je li moguće da ste možda zaboravili. Pogledajte paragraf 18 vaše dodatne izjave, gde ste zapravo pregledali službenu belešku razgovora sa gospodinom Karanovićem.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, ja se ispričavam, časni Sude. Očito je da ta bilješka postoji u spisu i da mi je pokazana. Ja sam je prilikom ovog razgovora sigurno imao u rukama, pogledao i potvrdio da je i ona jedna od bilješki koju sam u ovoj pretkaznenoj fazi postupanja u ovom predmetu dobio od strane policije. Utoliko i ispravljam onaj malo prije svoj navod.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ja bih zatražila da se ovaj dokument uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Tražite da se obeleži za identifikaciju?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1050 označen za identifikaciju, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I ostaje u tom statusu. Nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: A ja bih bez posredstva svedoka, gospodine predsedavajući, predložila na usvajanje dokument broj 6102 po Pravilu 65ter, a to je drugi članak iz novina. Gospodine sekretare, možete li da nam ga pokažete i da mu odredite broj za identifikaciju?

SUDIJA ORIE: Samo da proverim o čemu se tu radi. Da, izvolite gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1051, označen za identifikaciju .

SUDIJA ORIE: Nastavite, gospođu Mahindaratne.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsjedavajući. Gospodine sekretare, molim vas da pokažete dokument broj 6085.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, kako bih bila korektna prema vama, budući da ste zaboravili, ja bih vam pokazala izjavu gospodina Karanovića tako da je možete pogledati, a o njoj ste govorili u paragrafu 13... oprostite, paragrafu 18 vaše izjave.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, uz dužno poštovanje, ja nisam hteo da intervenišem, ali to se stalno naziva izjavom, a to nije izjava nego službena beleška, i smatram da moramo biti precizni ovde.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu gospodine predsjedavajući, ja ću preformulisati.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Službena beleška razgovora...

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, to je upravo tako, službena zabilješka, sa građaninom Veselinom Karanovićem koju ste mi pokazali prilikom ispitivanja 8. ili 9. studenog ove godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: To je bilo 4. i 5. novembra, gospodine Žganjer, samo bih htela da to ispravim zbog zapisnika.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: U redu, 4. i 5., da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Znete li vi šta je navelo kriminalističku policiju da obavi razgovor sa gospodinom Karanovićem? Da li je to bilo na osnovu vaših uputstava ili zbog čega su oni sa njim obavili razgovor?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Razlozi su poprilično jasni. Veselin Karanović je čovek koji je u to vrijeme boravio na tom području, u vrijeme kada se ovaj incident dogodio, i sama ta činjenica upućuje na mogućnost da bi on mogao imati određenih saznanja o događaju koji su bili predmet mog interesa i predmet postupanja policije povodom incidenta u Gruborima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Možete li da kažete Sudu kakvu proceduru odnosno kakvim metodama se služila policija prilikom vođenja ovih razgovora? Za početak, recite nam gde su vođeni razgovori?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Ja osobno nisam bio prisutan tom razgovoru, ne mogu kazati da li je taj razgovor vođen u prostorijama Policijske uprave šibensko-kninske ili je možda obavljen u mjestu prebivališta građanina Veselina Karanovića, sa kojim je obavljen razgovor. Iz službene zabilješke koju gledam na ekranu ne vidim podatak o tome gdje je obavljen razgovor, ali dozvoljavam da je na jednoj od te dvije lokacije taj razgovor obavljen.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A na koji način ove službene beleške vama pomažu u vođenju istrage? Da li ste vi te beleške smatrali uobičajenim za vašu istragu?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Prigovor na pitanje koje je prilično sugestivno.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, dozvolite mi da...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Na strani 47, treći red pitanje je bilo: "...te beleške smatrali uobičajenim za vašu istragu" i na to ulažem prigovor.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Počela sam na način da sam rekla...

SUDIJA ORIE: Da, naravno, može se postaviti pitanje: „Da li ste ih smatrali korisnim ili ne?“ Pitanje se mora na nešto usredsrediti, a to neće biti ono da li se svedoku dopalo na koji način je otkucano ili da li je to predugačka ili prekratka. Hoću da kažem da ovo jesu pitanja u vezi sa tim. Moramo se fokusirati na jedan ili drugi način, gospodine Kuzmanoviću. Možete li da nam kažete da li ste vi smatrali da su ove beleške korisne za vaš rad ili ne?

SVEDOK ŽGANJER: Za poštenje časni Sude, ja bih želio pojasniti jednu stvar. Ova službena zabilješka koju ovdje imamo u predmetu po hrvatskom kaznenom zakonodavstvu i po pravilima kaznenog postupanja u Republici Hrvatskoj nije dokaz. To je samo...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... bez sumnje. To nije bila suština pitanja koje vam je postavljeno - da li je to dokaz ili nije. Pitanje je bilo da li vam je to bilo od pomoći prilikom obavljanja vašeg posla, a ne da li bi se mogla iskoristiti kao dokaz pred sudom u kasnijoj fazi.

SVEDOK ŽGANJER: Naravno da je bila od koristi u postupanju u ovoj pretkaznenoj fazi kao obavjest o tome što građanin Veselin Karanović zna i što u eventualnom kaznenom postupku, ukoliko bi došlo do pokretanja kaznenog postupka protiv određenih osoba, on može u Sudu kazati u svojstvu svjedoka.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, može li ovaj dokument da se uvrsti u spis? Radi se ponovo o dokumentu koji se nalazi u podnesku bez posredstva svedoka. Gospodine sekretare, obratite pažnju.

SUDIJA ORIE: Da. Nema prigovora. Gospodine sekretare?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da se usvoji za identifikaciju (MFI)?



SUDIJA ORIE: Da, naravno.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1052, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: I on će zadržati taj status neko vreme. Recite mi svedoče da li se u tim beleškama nalaze i podaci kojima biste se mogli služiti kada dajete uputstva za dalju istragu, za dalje.... nećemo sada koristiti izraz „istraga“, ali za dalje postupanje u vašem pretkrivičnom postupku? Da li su vam ovakve službene beleške pomogle u pronalaženju vašeg puta za dalje postupanje?

SVEDOK ŽGANJER: Svakako da. Zapravo, sadržaj ovih bilješki može usmjeriti državnog odvjetnika u daljnjem postupanju u toj pretkaznenoj fazi. Naravno, sve ovisi o tome koje obavjesti i kakvog značaja građanin nudi u tom razgovoru s policijom.

SUDIJA ORIE: Da li sam vas dobro razumeo? Da vas pitam : da li bi to moglo otvoriti naprimer nova područja u istrazi? Na osnovu ovih informacija, da li biste ih koristili, ukoliko su relevantne naravno, kako biste istražili stvari pomenute u tim službenim beleškama?

SVEDOK ŽGANJER: Pa ako mi uvaženi Sud to dozvoli, da je kojim slučajem... ja sad ne znam sadržaj izjave građanina Karanovića, ali da je građanin Karanović kazao da postoji svjedok u tom selu koji se zove tako i tako - koji je izravno vidio što se dogodilo, sigurno je da bi trag koji je on ponudio u toj svojoj izjavi mene kao državnog odvjetnika uputio da hitno zatražim od policije da se obavi vrlo detaljan razgovor i s tom osobom na koju on ukazuje.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospođo Mahindaratne, nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Gospodine sekretare, ja bih sad zamolila da nam pokažete dokument broj 1166 po Pravilu 65ter.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, ja zapravo i nisam išla nekim redosledom. Trebalo je da vam prvo pokažem ovaj dokument. Ovo je dokument koji vam je poslala kriminalistička policija Policijske uprave šibensko-kninske 16. jula 2001. godine. Tu piše sledeće, pročitacu prvi paragraf: „ Postupajući po vašem traženju i dostavljenoj nam komunikaciji, izveštavamo vas da smo obavili obavjesne razgovore s Draginom Đurić, Marijom Đurić i Veselinom Karanovićem, o čemu smo sastavili tri zasebne službene bilješke koje vam u prilogu dostavljamo“ Dakle, da li vas ovaj dokument obaveštava o razgovorima sa Veselinom Karanovićem i Marijom Đurić? Pogledajte molim vas paragraf 17 vaše dodatne



Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

izjave gospodine Žganjer, vi kažete... vi ste identifikovali taj dokument i vi ste i rekli: „Ovo sam primio zajedno sa priloženim pitanjima u dokumentu.“ To je ovaj dokument, zar ne?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Potvrđujem da mi je ovaj dokument dostavljen, da sam ga primio sa ovim priložima. I to osobno primio, jer na prijemnom štambilju u desnom gornjem uglu sam vlastoručno napisao oznaku predmeta u državnom odvjetništvu pod kojim se ovaj slučaj vodio.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ja bih zamolila da ovaj dokument bude usvojen u spis, ponovo je reč o dokumentu koji se nalazi u podnesku bez posredstva svedoka.

SUDIJA ORIE: I koliko ja znam, na njega takvog nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1053.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1053 se usvaja u spis. Nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas dokument broj P622. P622.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok se dokument ne pojavi na ekranu, gospodine Žganjer, pogledajte paragraf 24 vaše dodatne izjave, gde kažete: „ Pokazan mi je primjerak radnog plana koji je sastavio Ivica Vesel, a odobrio Gojko Marković, načelnik odjela općeg kriminaliteta od 13. studenog 2001. godine, o kojem smo ranije govorili. Dakle, riječ je o planu da se sprovede istraga u odnosu na smrt u Gruborima u kolovozu 1995.“

U sledećem redu, vi kažete: „Dokument sam primio i video sam ga ranije. Poslat je zajedno sa pismom od 14. prosinca 2001. godine od načelnika odjela kriminalističke policije“.

Zatim dva reda niže kažete: „Tokom istrage kriminalistička policija je prikupila dokumentaciju o kojoj se govori pod zaglavljem broj 2 - *dokumentacija*. Jedan od dokumenata prikupljen od strane specijalne policijske uprave i o kojem se govori u ovom dokumentu a riječ je o odgovoru na pismo Elizabeth Rehn, sačinjeno 30. ožujka 1996. od strane specijalnog policijskog odjela i potpisano od strane specijalnog savjetnika ministra, Mladena Markača. Specijalna policija i kriminalistička policija su obe dio MUP-a i zato je te dokumente kriminalistička policija dobila zvaničnim putem.“

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ako možemo sada da pređemo gospodine sekretare na stranu broj 6 u verziji na engleskom, i na stranu broj 3 u hrvatskoj verziji.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U dokumentaciji, u prvom paragrafu se kaže: „Od uprave specijalne policije pribavljena je dokumentacija nastala povodom sprovođenja redarstvene akcije *Obruč* u okviru vojno redarstvene akcije *Oluja* i to...“

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sledeću stranicu ću zamoliti u obe verzije, gospodine sekretare.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ispod spominjanja pisma Elizabeth Rehn, u verziji na engleskom stoji: „Izvješća službenika“, a vi ste tu u stvari napravili jednu izmenu u svojoj dodatnoj izjavi, gde ste rekli: Odgovor na pismo Elizabeth Rehn sačinjeno 13. marta 1996. godine koje je potpisao specijalni savetnik ministra, Mladen Markač“. Gospodine Žganjer, ja sam vam pokazala ovaj dokument jer je to relevantno za naš sledeći dokument, i postaviću vam pitanje. Taj je dokument već u spisu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ali dok se još uvek bavimo tim dokumentom, zamoliću da pređete na... Gospodine sekretare, ako možemo da vidimo na ekranu dokument broj 493.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok se to ne pojavi, ponovo vam skrećem pažnju na vašu izjavu, gospodine Žganjer. U paragrafu 25 vaše dodatne izjave, vi ste rekli: „Sada mi se pokazuje primjerak izveštaja načelnika odjela kriminalističke policije Šibenik-Knin upućeno državnom okružnom tužitelju u Šibeniku od 8.veljače 2002. godine. U izvještaju je priložena dokumentacija prikupljena tokom istrage za ubojstvo u Gruborima. Ovaj sam izvještaj primio i na njega se odnose priloženi dokumenti.“ Da li je ovo dokument o kojem govorite u paragrafu 25?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, to je taj dokument kojeg sam primio i koji nosi datum 8.veljače 2002. godine, i ako mi tajnik ljubazno spusti malo ovaj podnesak, vidjećete opet u gornjem desnom uglu da sam vlastoručno napisao oznaku predmeta pod kojim se vodio ovaj slučaj u mom uredu tužitelja u Šibeniku. To je ova oznaka KR – DO44/01.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: ...na prvoj strani, ako mogu da pročitam naslov, vi kažete... odnose se na vašu komunikaciju, dakle gospodine Žganjer, na vašu komunikaciju. Dati su referentni brojevi, i u prvom paragrafu stoji: „Dodatnim postupanjem po vašem traženju poduzeli smo operativne kriminalističke mjere i u vezi sa tim prikupili drugu dokumentaciju koju vam u prilogu dostavljamo i to kako slijedi...“

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Zamoliću gospodine sekretare da pređemo na stranu broj 2 verzije na engleskom kao i na BHS-u, hrvatskoj verziji.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pod naslovom u datoteci broj 3, tamo stoji „Dokumentacija sektora specijalne policije“. Drugi dokument je priložen ... piše u engleskom prevodu: „Obelodanjivanje informacije“ i vi ste ponovo napravili ispravku tokom pripremnog razgovora i rekli da je to netačan prevod i rekli ste: „Odgovor u odnosu na pismo Elizabeth Rehn koje je sastavljeno 13. marta 1996. godine od strane sektora specijalne policije koji je potpisao savetnik ministra, gospodin Mladen Markač.“ Ovaj dokument je priložen i poslat zajedno sa pismom, zar ne?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Očitovanje u svezi pisma Elizabeth Rehn sačinjeno 13. ožujka 1995. od strane sektora specijalne policije, a kojeg je potpisao specijalni savjetnik ministra Mladen Markač, to se očitovanje ili odgovor, što je po meni jedno te isto, nalazi kao prijedlog ove dokumentacije koja mi je dostavljena. Međutim, molio bih da me ispravite, mislim da to očitovanje meni nije došlo s potpisom Mladena Markača; došlo je bez tog potpisa. Ali molio bih ako je moguće da mi se taj dokument koji je sastavni dio državno odvjetničkog spisa - da mi se predoči ovdje na ekranu pa da vidim da li sam u pravu. Mislim da je to očitovanje bilo bez potpisa gospodina Markača.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pokazaću vam taj dokument, gospodine Žganjer.

SUDIJA ORIE: Hoćete li to sada uraditi, gospođo Mahindaratne, jer tražim trenutak da odemo na pauzu. Ako želite prvo da...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da ponudim na usvajanje? Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da. Ima li prigovora?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1054.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1054 se usvaja u spis. Ako želite odmah da se pozabavite sa pitanjem potpisa, gospođo Mahindaratne, to bi možda bilo logično da učinite pre pauze.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Zapravo, gospodine predsedavajući, imam još dva pitanja vezano za ovaj dokument, a koja želim ukratko da obradim.



SUDIJA ORIE: Da. Ali s obzirom da su mnogi od vas u ovoj sudnici od 10.30 časova, možda bi bilo bolje da prvo odemo na pauzu. Gospodine Žganjer, imajte i dalje na umu ovaj dokument, jer će biti stavljena pred vas dodatna dokumenta nakon pauze, Sad idemo na pauzu i nastavljamo sa radom u u 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, htela bih da se vratimo na dokument koji imate na ekranu. Ispod tog dokumenta na dnu, koji smo malopre pominjali, reč je o dnu strane prevoda na engleskom, io sredini strane u hrvatskoj verziji. Tu piše: „Sadržano u datoteci broj 3“ i vi mislite da je to verovatno greška. Mislite da treba da piše datoteka broj 4.. U datoteci broj 4, vi ste poslali 17 službenih beleški o obavljenim razgovorima sa pripadnicima Anti- terorističke jedinice ATJ *Lučko*. Zatim u datoteci broj 5?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Zamoliću sekretara da nam okrene sledeću stranu na engleskom, u verziji na hrvatskom ostajemo na istoj strani.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U datoteci broj 5 piše da ste poslali materijale za proveru vozila koja su uočena na mestu događaja u selu Plavno, 25. avgusta 1995. godine, i tri službene beleške o informativnom razgovoru, uključujući i službeni zapis razgovora sa Ivanom Čermakom. Sada, vi ste želeli da vam se pokaže dokument o kojem smo govorili pre pauze.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molila bih dokument broj P505, koji je za sada dobio oznaku za identifikaciju.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok to čekamo, gospodine Žganjer zamoliću vas da pogledamo paragraf 26 vaše dodatne izjave. U paragrafu 26, vi kažete: „Pokazana mi je kopija pisma Mladena Markača upućenog ministru unutrašnjih poslova Ivanu Jarnjaku u odgovoru na pismo Elizabeth Rehn.“ Taj izveštaj nosi datum 13. mart 1996. godine i tu je naveden evidencijski broj, a to je ovaj isti broj koji imate na ekranu. „Riječ je o pismu navedenom u dokumentu pod evidencijskim brojem od broja 03500258 do broja 0259 kao i o planu rada od broja 03500519 do broja 0523. To je pismo koje sam ja dobio. Mislim da sam ja



dobio primjerak originala koji je bio naslovljen na ministra Jarnjaka. Pokazana mi je kopija bez potpisa, mislim da primjerak koji je meni bio poslan također je bio bez potpisa. Originalno pismo poslano Jarnjaku je bilo potpisano. Nije bilo razloga da sumnjam u izvornost pisma s obzirom da sam ga dobio službenim putem od kriminalističke policije.“ Gospodine Žganjer, da li je ovaj dokument... govorim o dokumentu na ekranu, da li je to dokument o kojem govorite u paragrafu 26 vaše dopunske izjave? Ako želite da pogledate sledeću stranu, molim vas da mi to kažete.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Molim vas pokažite mi sljedeću stranu. Da, to je taj dokument.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala vam, gospodine Žganjer.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ovaj dokument za sada ima oznaku za identifikaciju s obzirom da je Odbrana uložila prigovor, ali ja mislim da sam utvrdila temelje za uvrštavanje u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja se ne slažem, časni Sude. Nema uopšte nikakvog temelja. Dokument i dalje nema pečat, nema potpis niti nosi zvanični broj u zaglavlju dokumenta. Dakle, Odbrana veoma sumnja u autentičnost ovog dokumenta, bez obzira na to koji je bio izvor od koga je svedok dobio ovaj dokument.

SUDIJA ORIE: Gospođu Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, svedok je dao iskaz i rekao je: „Nije bilo razloga da sumnjam u izvornost pisma s obzirom da sam ga dobio službenim putem od kriminalističke policije.“ Ako Odbrana tvrdi da je došlo do nekog fabrikovanja unutar sistema kriminalističke policije, onda oni za to moraju da iznesu dokaze. Mislim da smo mi utvrdili osnove za usvajanje ovog dokumenta. Imamo svedoka koji može identifikovati dokument i koji kaže da ga je dobio tokom istrage koju je on sam pokrenuo. Dobio je dokument službenim putem i kaže da nema razloga da sumnja u autentičnost dokumenta. Mi ovde govorimo o državnom tužiocu koji je dobio dokumente.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Sad kad već razgovaramo o ovoj temi, zamoliću moju uvaženu koleginicu iz Tužilaštva da postavi pitanje svedoku u vezi sa očiglednim nedostatkom pečata, potpisa i evidencijskog broja dokumenta, pa onda može da pita svedoka da li je ovo uobičajen primer zvaničnog službenog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Ne. Mislim da u vezi postojanja pečata i potpisa ne moramo postavljati mnogo pitanja svedoku. Da, iako je to pitanje... svakako koje je pokrenuto manje više onom raspravom o prihvatljivosti ovog dokumenta, gospođu Mahindaratne, jer bi ja u suprotnom očekivao od



gospodina Mikuličića da se time pozabavi u unakrsnom ispitivanju. Da, ja vas ne krivim gospodine Mikuličiću, da to bude jasno. Ja svakako samo razmišljam naglas oko toga gde...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, dok vi razmišljate naglas, možda da i ja nešto kažem u tom pravcu. Želeo bih da razmišljam naglas. Gospođa Elizabeth Rehn je bila svedok Tužilaštva. Zašto nisu nju pitali da li je ikad dobila ovaj dokument. To bi bio pravi način da se utvrdi osnov...

SUDIJA ORIE: Da...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: ...a ne preko svedoka koji nije izdao dokumente...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, mi smo ... Gospodine Mikuličiću...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE:...nećemo raspravljati o tom pitanju u prisustvu svedoka. Čekajte da proverim. Gospodine Žganjer, dozvolite da vam postavim sledeće pitanje: ukoliko ste vi navedeni kao jedan od primalaca u jednom pismu, kao što je reč o slučaju u pismu gospodinu Jarnjaku, da li je bilo uobičajeno ili nije, da li se često događalo ili ponekad da taj primerak koji dođe do vas bude nepotpisan i bez pečata?

SVEDOK ŽGANJER: Uobičajeno je da onaj koji mi ga šalje to potpiše i pečatira.

SUDIJA ORIE: Da, ali to nije bilo moje pitanje, kao što možda znate. Moje pitanje se odnosilo na dokumente gde ste vi jedan od primalaca, kada je sam dopis poslat nekome drugom. Ako ste vi navedeni u rubrici za obaveštenje da li bi takvi primerci takođe uvek bili potpisani i pečatirani?

SVEDOK ŽGANJER: Ja sam u odnosu na ovaj dokument koji mi je poslan u svojoj izjavi kazao da ga smatram vjerodostojnim dokumentom. Zašto sam to kazao? Taj mi dokument nije poslala veterinarska služba, ja sam ga dobio zapravo od Policijske uprave šibensko-kninske, dakle dobio sam ga od jednog integralnog dela Ministarstva unutarnjih poslova. To je ključni razlog zašto ja taj dokument smatram vjerodostojnim po svom sadržaju i po osobi koja ga je sačinila, neovisno o tome što ta osoba nije potpisana u tom času, za mene je skriptor tog pisma bio gospodin Mladen Markač. Naravno, da li je to pismo doista prosleđeno ministru unutarnjih poslova Ivanu Jarnjaku ili ne, da li je u toj formi sačinjeno i potpisano i pečatirano od gospodina Markača, ja to doista ne znam. Ali ponavljam, iz ovih razloga sam ja smatrao da je to jedan



vjerodostojan dokumenat koji se odnosi na očitovanje i koji zapravo sadržajno predstavlja odgovor na pismo koje je gospođa Elizabeth Rehn uputila Ministarstvu unutarnjih poslova.

SUDIJA ORIE: Da. Jedno dodatno pitanje: Da li se sećate ijedne situacije da ste primili kopiju dokumenta koji nije bio upućen vama, ali koji vam je bio poslat kao kopija iz istog ovog izvora, u ovom slučaju iz uprave šibensko-Kninske, u kojem taj primerak koji je došao do vas nije bio isti kao i onaj primerak koji je upućen osobi na koju je i glasio? Da li ste ikada uočili da je tu nešto pogrešno urađeno?

SVEDOK ŽGANJER: Nažalost, ne bih mogao ponuditi neki precizan odgovor na ovo vaše pitanje, časni Sude. Naprosto se ne sjećam, ali uobičajeno je da i one službene bilješke koje dobijam budu potpisane od strane službenika koji ih sačinjava i da budu pečatirane pečatom policijske uprave gdje ti službenici rade. Usprkos tome, dio tih službenih bilješki nije bio potpisan i pečatiran, a ja onda opet kažem kako mi ih je dostavljala Policijska uprava šibensko-kninska, koja ih je uz to dobavljala i pribavljala od uprave kriminalističke policije MUP-a. Ja nisam imao razloga da sumnjam u njihovu vjerodostojnost, usprkos tim određenim formalnim nedostacima.

SUDIJA ORIE: Gospođu Mahindaratne, nastavite molim. Pretresno veće će doneti odluku u vezi sa usvajanjem ovog dokumenta. Izvolite nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsjedavajući. Gospodine sekretare, molim vas da prikažite dokument pod brojem 4388.

ADVOKAT CAYLEY: Ovo je dokument za koji ste već doneli odluku da se ne može prihvatiti u dokaze, radi se o razgovoru sa gospodinom Čermakom...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Oprostite, gospodine predsjedavajući, pogrešila sam.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala vam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Povlačim to pitanje.

SUDIJA ORIE: Onda molim vas nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, da li se sećate da je u onom dopisu koji vam je poslao načelnik odeljenja kriminalističke policije 8. februara 2002. godine koji smo malo pre gledali, kad smo gledali datoteke, a radi se o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P1054. Vi ste rekli da je vama poslato 17 službenih beleški o razgovorima sa



pripadnicima jedinice *Lučko*. Sad bih vas gospodine Žganjer zapravo uputila na paragraf 30 vaše dodatne izjave. Vi tu kažete sledeće: „Također su mi poslali jedan broj zabilješki sa razgovora sa pripadnicima specijalne policije ili jedinice *Lučko*. Ti su mi dokumenti sada pokazani, te potvrđujem da sam ih zaprimio od kriminalističke policije šibensko-kninske. Mislim da su oznake, podcrtani dijelovi teksta, moje.“ I zatim vi kažete o kojim se dokumentima radi i potvrđujete autentičnost za šest službenih beleški razgovora.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, nema konkretnog prigovora u vezi sa prihvatanjem tih šest dokumenata uz izuzetak opšteg prigovora Odbrane gospodina Gotovine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: To nije tačno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Oprostite, imajući u vidu gospodina Balunovića, izvinjavam se, ja ću zatražiti taj dokument, gospodine predsedavajući. Molim vas gospodine sekretare dokument broj 2653.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok se dokument ne učita, gospodine Žganjer, pogledajmo prvi dokument čiju ste autentičnost potvrdili. Rekli ste da je to beleška o razgovoru sa Ivicom Matanićem, koja je napravljena u Policijskoj upravi u Zagrebu, 4. decembra 2001. godine. Da li je to beleška o kojoj govorite i da li prepoznajete oznake na dokumentu?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: ...

prevodioci: Da li možete da uključite oba mikrofona kod svedoka. Hvala.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Vidim prvu stranu zabilješke, ali dozvoljavam da ona postoji na još jednoj strani.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas pokažite nam stranu broj 2.

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, to je službena zabilješka koja mi je dostavljena sa dokumentom o kojem smo maloprije ovdje razgovarali. A ovo podcrtavanje je tako, jedan osobeni znak u načinu mog rada; ja na taj način želim sam sebi skrenuti pozornost na dijelove te izjave koji su mi iz određenih razloga interesantni.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ja bih predložila ovaj dokument na usvajanje.



ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ulažem prigovor na to, časni Sude, iz istog razloga koji smo već spominjali na početku današnje sednice - o službenim beleškama kao dokaznim materijalima, i vi ste doneli odluku da ćete zapravo konačnu odluku odložiti nakon što postupak bude imao svoje rezultate. Dokument može da se obeleži za identifikaciju, ali ne i da se usvoji kao dokazni predmet. To je moj stav, jer mi ne...

SUDIJA ORIE: Ja pretpostavljam da se dokument predlaže na usvajanje u spis, a vi očekujete da Pretresno veće na liniji sopstvenog uputstva od ranije zatraži od sekretara obeležavanje za identifikaciju, a to ću sada i učiniti.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1055, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: P1055 je obeležen za identifikaciju. Izvolite nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ima još pet beleški i koliko ja znam postoji prigovor na njih, pa bih zamolila i da ti dokumenti budu usvojeni u dokaze bez posredstva svedoka, i ja shvatam da će biti obeleženi za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: A oni će ostati na ovom popisu koji ćete dati gospodinu sekretaru, kako bi on mogao i za te dokumente da dodeli brojeve za identifikaciju.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas broj dokumenta...

SUDIJA ORIE: Ali pre nego što to učinimo, osim toga što smo se bavili pitanjem da li je ovakav materijal uopšte prihvatljiv kao dokazni materijal, ima li prigovora na to da se ti dokumenti usvoje u spis bez posredstva svedoka, a ne da se pokazuju svedoku. Da li ima problema sa tim? Ja samo...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, ja mogu samo da predvidim da će odgovori svedoka biti potpuno isti kao u vezi sa prvim dokumentom, pa mislim da uopšte nije vredno trošiti vreme da bi se ponovio ceo postupak.

SUDIJA ORIE: To je jasno. Samo sam hteo da izbegnem da se ne dogodi da smo kasnije nešto prevideli.



ADVOKAT CAYLEY: Ne. Mislim da je gospodin Mikuličić sasvim jasno rekao. Prigovor stoji, Ali ukoliko to bude bez posredstva svedoka, za nas nema nikakve razlike.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite, gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Gospodine sekretare, molim vas pokažite mi dokument Odbrane broj D738.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok se dokument ne učita, gospodine Žganjer, pogledajte paragraf 31 vaše dodatne izjave. Vi kažete: „Pokazan mi je dopis načelnika odeljenja kriminalističke policije šibensko-kninske naslovljen na županijskog državnog odvetnika sa datumom 14. decembra 2001. godine. Uz priloženu službenu belešku o razgovoru s Jurom Ninčevićem, razgovor se odnosi na okolnosti stradavanja civila u Gruborima.“ Da li je to dokument o kome govorite u paragrafu 31?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Ja moram intervenirati. Mislim da ste sad pročitali dijelove paragrafa 31 i 33. Na koji tačno paragraf mi želite postaviti pitanje da bismo mogli to precizirati?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Oprostite, gospodine Žganjer možda me niste dobro čuli, ja sam čitala paragraf 31. Dozvolite da pročitam ponovo: „Pokazano mi je izvješće načelnika odjela kriminalističke policije šibensko-kninske naslovljen na državnog odvjetnika u Šibeniku sa datumom 14. prosinca 2001. Uz izvješće su priložene zabilješke o razgovorima obavljenim u tijeku istrage o ubojstvima u Gruborima.“ Pitam vas da li je ovo dokument o kojem govorite u paragrafu 31?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da, to je taj dokument.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, molim da se ovaj dokument usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: Da. Ima li prigovora? Nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, mislim da je ovaj dokument već dokazni predmet Odbrane.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući. Dokument je već u spisu.

SUDIJA ORIE: Ovaj dokument je već u spisu. Jedino pitanje koje ste postavili gospođo Mahindaratne u vezi sa ovim dokumentom svedoku je da li je to dokument, a dokument ima svoj



ERN broj, on se konkretno navodi u njegovoj izjavi. Ima li potrebe pretpostavljati da dokument koji mu je pokazan, koji ima te ERN brojeve, ima neke greške ovde, jer inače... ili bismo mogli prolaziti kroz sve dokumente? Naravno može biti grešaka, posebno u paragrafu 31, spominje se predmet, i dat je evidencijski broj. I sad upravo se obraćam Odbrani sa pitanjem ima li potrebe proveravati sve ove dokumente preko svedoka? Ukoliko ima, onda imamo prilično puno posla da završimo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne časni Sude, što se tiče Odbrane Gotovine..

ADVOKAT CAYLEY: Mislim da je i naš stav isti, ako se radi samo o identifikaciji evidencijskih brojeva, slažem se, da.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: I mi smo istog stava, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, osim ako nema nekog posebnog razloga za sumnju da bi moglo doći do zbrke u pogledu ovih dokumenata, nema potrebe ponavljati u sudnici ono što je svedok već rekao u svojoj dodatnoj izjavi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Ja sam zapravo nameravala bez posredstva svedoka da ponudim na usvajanje sve ove dokumente, ali sam ovaj posebno pokazala zato što on obuhvata belešku razgovora sa Nadom Šurjak, a za to je posebno zainteresovana Odbrana gospodina Čermaka ...

SUDIJA ORIE: Da, hteli ste da...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: ...i zbog konkretnog prigovora u vezi s tom službenom beleškom smatram da je to trebalo da iznesem pred Pretresnim većem. To je bio jedini razlog.

SUDIJA ORIE: Ali vi ste samo pitali da li je to taj dokument, i onda ste dali ERN broj. To je sve što ste učinili.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Ja sam potom htela da dođem do konteksta.

SUDIJA ORIE: Dobro. Ako hoćete da postavite dodatna pitanja onda mi je jasno. Možda sam pogrešio, ali jednom kad prikažete dokument svedoku i zatražite usvajanje u spis, mislio sam da



ste završili s dokumentom. Možda nisam u pravu što se toga tiče, pa se izvinjavam. Molim nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Pre nego što krenemo, na ovo što je koleginica rekla - da će postavljati pitanja o sadržaju izjave, ja mislim da se ne moram ponavljati. Koliko ja shvatam, ona hoće da postavlja pitanja o službenoj belešci i to u vezi sa tom konkretnom osobom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Ja sam samo htela od svedoka da nam potvrdi da je on dobio belešku razgovora sa Nadom Šurjak.

ADVOKAT CAYLEY: To je u redu.

SUDIJA ORIE: Da. Da sam ćutao, možda bismo uštedeli vreme. Nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, vi ste ovim dopisom dobili četiri službene beleške o razgovorima, između ostalih i sa Nadom Šurjak. Ja bih vam ukazala na tu konkretnu belešku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas da pokažete dokument pod brojem 3298.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, mogu li ja malo uštedeti vremena Sudu. Mi smo spremni, mislim na Odbranu Markača, da prihvatimo da je svedok primio sve te službene beleške.

SUDIJA ORIE: Ja ne znam da li ovo rešava sve vaše probleme, gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Ja ću onda nastaviti dalje, ali bih samo postavila jedno pitanje u vezi sa ovim dokumentom.

SUDIJA ORIE: Naravno, možete postaviti bilo koje pitanje. Nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, da li vam je poznat ovaj dokument koji je sada na monitoru, a vi ste nam ranije rekli da ste... da ste zapravo neke oznake vi uneli u ovom dokumentu. Da li je ovo što je podvučeno nešto što ste vi učinili?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Poznat mi je ovaj dokument i ove intervencije konkretno, ovo podcrtavanje teksta pripada meni. To sam ja radio.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Možete li da kažete Pretresnom veću, prilikom podvlačenja, kojim ste se tačno postupkom služili tokom pregleda ovih dokumenata?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Pa naravno, ja sam te dokumente čitao, i onda kao što sam i u prethodnom odgovoru kazao, neke stvari koje su mi se činile važnim i značajnim ja sam podcrtao. Tek toliko da se prilikom eventualnog potrebnog ponovog iščitavanja tog teksta lakše usredotočim na one dijelove u tekstu koji su bitni. Rekao bih jedna mala racionalizacija u postupku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala, gospodine Žganjer.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ja bih zamolila da se dokument obeleži za identifikaciju, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1056, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: I za sada će ostati u tom statusu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas dokument broj 3476. To je takođe jedan od novinskih članaka na koji je Odbrana uložila prigovor, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer ja shvatam da vi možda niste videli ovaj dokument ili novinski članak.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas pokažite nam treću stranu ovog dokumenta na hrvatskom jeziku, a na engleskom je to strana broj 03524451. Molim vas da se usredsredite na ovu fotografiju, i ako samo možete da... oh, da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: To je fotografija novinarkе koja intervjuiše gospodina Čermaka na ovoj slici. Možete li reći Sudu ko je ta novinarka, na osnovu članka... u stvari, postaviću malo kraće pitanje. Da li biste se složili da je to gospođa Nada Šurjak, koju vidimo da intervjuiše gospodina Čermaka u Gruborima?

SVEDOK ŽGANJER-ODGOVOR: Na fotografiji je nesporno gospodin Čermak, a u odnosu na ovu gospođu, vidim je iz profila, polu-profila, dozvolio bih mogućnost da je to gospođa Nada Šurjak, novinarka HTV-a.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala, gospodine Žganjer.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: A sada bih zamolila gospodina predsedavajućeg da se ovaj dokument obeleži za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1057, označen za identifikaciju.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ja bih takođe podneskom zatražila da se usvoji bez posredstva svedoka dokument broj 3297, a to je dopis uz koji je priložena službena beleška razgovora. Gospodine sekretare, molim vas dokument broj 3297. Gospodine predsedavajući, ja podnosim ovaj dokument na usvajanje bez posredstva svedoka.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Dokumentu je priložena službena beleška razgovora, gospodine predsedavajući, tako dajući u vidu smernice koje ste dali, trebalo bi da se uvrsti u spis i naslovna strana. Budući da postoji i prilog, a to je službena beleška razgovora, možda bi se mogao dati broj...

SUDIJA ORIE: Propratno pismo. Malo sam zbunjen gospođu Mahindaratne. Oduvek sam smatrao da kada se dokument predlaže na usvajanje bez posredstva svedoka, da se radi o tome da se dokument ne pokazuje ili ne predočava svedoku, i da vi onda tražite njegovo usvajanje u spis, a vi ste ga sada pokazali svedoku, a zatim ste ga predložili na usvajanje bez posredstva svedoka, iako pitanje nije bilo postavljeno svedoku. Tako da to izgleda neka vrsta međupostupka. Gospodine sekretare, propratno pismo, samo propratno pismo će biti?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1058.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1058 se usvaja u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: A druga i treća strana mogu da se obeleže za identifikaciju, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Druga i treća strana - priložene službene beleške, gospodine sekretare će biti ?



sekretar: Broj P1059 MFI, obeležene za identifikaciju, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I za sada ostaje u tom statusu. Nastavite molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim vas sada dokument broj 6087.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, u ovom dokumentu na ekranu, načelnik odeljenja kriminalističke policije vas izveštava i kaže: „Dodatnim postupanjem po vašem traženju, obavljani su razgovori sa generalom Mladenom Markačem i gospodinom Željkom Sačićem, na okolnosti njihovih saznanja povodom događaja u selu Grubori dana 25. avgusta 1995. godine kada je smrtno stradalo više osoba.“ S tim u vezi u paragrafu 27, a u pogledu vaših beleški...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ovo je, za zapisnik, gospodine predsedavajući, ponuđeno na usvajanje bez posredstva svedoka.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tu se kaže: „U stavu 12 mojih beleški, naveo sam da u toku istrage treba obaviti razgovor sa zapovednom strukturom specijalne policije Mladenom Markačem i Željkom Sačićem kako bi se utvrdila vrsta oružja korišćenog u vreme događaja u Gruborima, s obzirom da je uz krevet jedne od žrtvi pronađena čaura. Zatražili smo pojedinosti od specijalne policije o vrsti naoružanja koji je dužio svaki delatnik u to vreme, i takođe smo zatražili balističko testiranje kako bi se utvrdilo odgovara li čaura oružju koje je koristila specijalna policija u to vreme. Mislim da nismo primili pojedinosti o oružju korišćenom od strane specijalne policije pre završetka mog mandata u Šibeniku u septembru 2002. godine“ Možete li vi sada da objasnite Sudu kakve ste korake preduzeli kada niste dobili tražene informacije od sektora specijalne policije?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Postoji jedan razgovor kojeg sam ja neposredno obavio sa policijskim službenicima koji su postupali u postupku kriminalističke obrade u ovom predmetu. Ja sam u tom razgovoru sačinio jednu kraću bilješku na košuljici svog spisa. U tom razgovoru razmatrali smo ovu mogućnost o kojoj vi sad ovdje govorite u dijelu moje izjave pod točkom ili paragrafom 27. Naime, na fotografijama s lica mjesta događaja u Gruborima, koliko se sjećam, na jednoj fotografiji na kojoj se nalazilo tijelo jednog starca pored kreveta, a koji je koliko se sjećam ustrjeljen hicem u glavu, na toj fotografiji je vidljiva jedna čahura. Ponavljam, koliko se sada nakon sedam-osam godina sjećam, bilo je nekih naznaka da je ta čahura nađena uz to tijelo u posjedu pripadnika UN-a, zapravo nekog od njih koji je snimio tu fotografiju. Radilo se o tome da se onda poduzmu provjere može li se doći u posjed te čahure. I ako smo već tada identificirali da je u zoni djelovanja na prostoru Grubora postupala točno određena postrojba specijalne policije, onda se logičnim ukazivalo da se pokuša doći do oružja te postrojbe i do pismenih tragova o tome tko je od tih pripadnika koje oružje dužio, dakle, oružje kojeg serijskog



broja ili ostale identifikacijske oznake tog oružja, da bi se onda, ukoliko se dođe do te čahure, sprovelo balističko vještačenje u cilju utvrđivanja da li je iz nekog od tog oružja te postrojbe ispaljeno to streljivo od kojeg smo našli samo čahuru. I ako bi balističko vještačenje to pokazalo, onda bi mogli zapravo na temelju prikupljene dokumentacije o osobama koje su dužile točno određeno oružje, mogli doći do mogućeg počinitelja kaznenog djela ubojstva tog starca koji je ponavljam, ubijen u svojoj sobi, praktički na krevetu. Ne znam, ja sam završio svoj rad u županijskom državnom odvjetništvu u Šibeniku u rujnu 2002. a da li su provjere u ovom smislu dalje nastavljene, to doista ne znam. Ponavljam, od 15. rujna 2002. godine ja sam na radu u državnom odvjetništvu, ali na jednoj posve drugoj funkciji. Međutim, trag o tom razgovoru sa djelatnicima policije o ovoj problematici nalazi se na košuljici mog spisa, jer sam ja u kratkim crtama rekapitulirao pismeno sadržaj tog razgovora i moje zahtjeve prema policiji.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, jeste li vi uspeli da dobijete neko dalje objašnjenje od bilo kojih vlasti zbog čega svi ti koraci nisu preduzeti tokom 1995. godine, kratko nakon tog incidenta ili dok vi niste izdali nalog da se to učini 2001. godine?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Pazite, to možda i nije bio moj predmet interesa. Ja sam u svom iskazu kojeg sam dao istražiteljima haškog Tužiteljstva mislim jasno i precizno kazao kad sam ja prvi put saznao za ovaj slučaj u Gruborima i što sam dalje zapravo po tom pitanju radio. Iz onoga što sam kazao, a i iz pismenih dokumenata koji postoje u spisu, jasno je vidljivo što je mene zanimalo, koje sam zapravo dvojbe htio otkloniti i što sam zapravo htio utvrditi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Žganjer, možda ste me pogrešno razumeli, nisam vam ja uputila nikakvu kritiku. Moje pitanje je bilo da li ste dobili bilo kakve informacije o tome zbog čega ovi istražni koraci nisu bili sprovedeni tokom 1995. godine, nedugo nakon samih događaja dok su stvari još bile sveže, zbog čega ništa te prirode nije bilo učinjeno sve dok vi niste naložili policiji da to učini?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Ja sam kazao, i to ponavljam. Kad sam saznao za događaj u Gruborima, ja sam kontaktirao kolegu županijskog državnog odvjetnika u Zadru. Zašto sam kontaktirao kolegu državnog odvjetnika u Zadru? Zato što je područje Knina pa tako i područje ovog naselja ili bolje rečeno zaseok Grubori, bilo također u nadležnosti zadarskog županijskog državnog odvjetništva, zadarskog županijskog suda, i naravno bilo je u nadležnosti Policijske uprave zadarsko- kninske. Pitao sam dakle kolegu državnog odvjetnika u Zadru je li on ikada dobio ikakav izvještaj o događajima u Gruborima, rekao mi je da nije. A ja sam ga to pitao negdje 1998. ili 1999. godine, kada je područje Knina i okolice Knina ponovno vraćeno u županiju Šibensko-Kninsku i kada je opet došlo pod nadležnost županijskog državnog odvjetništva na čijem sam čelu bio ja. Dakle, moj kolega državni odvjetnik o tome nije znao naprosto ništa, pretpostavljam nije znao ni istražni sudac, a zašto to zapravo nije bilo istraživano u periodu od 1995. kad se to dogodilo do 1999. ili 2000. kad sam ja već počeo cijelu stvar ispitivati, ja to ne znam. To bi trebalo pitati nekog drugog.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U redu, gospodine Žganjer. Na osnovu ovog dopisa koji imate na ekranu, tu se napominje da je na osnovu vašeg uputstva došlo do razgovora sa gospodinom Mladenom Markačem i gospodinom Željkom Sačićem, da ih je ispitala kriminalistička policija šibensko-kninska. Koji su bili razlozi zbog kojih ste vi dali uputstvo policiji da obavi razgovor sa gospodinom Markačem i gospodinom Sačićem?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Vrlo jednostavno i jasno: ako sam došao do podataka da je na tom prostoru djelovala specijalna policija, i to točno određena jedinica specijalne policije, posve je logično da se zapravo zatraži razgovor sa gospodinom Markačem i gospodinom Sačićem. To su ljudi koji pripadaju zapovjednoj strukturi specijalne policije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Nakon što ste sa njima obavili razgovor, da li ste dobili eventualno informacije ili nekakvu pomoć koja je dalje olakšala vašu istragu, bilo od gospodina Markača ili od gospodina Sačića?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Prigovor. Svedok nije rekao da je on lično razgovarao sa tim...

SUDIJA ORIE: Ja sam shvatio...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: ...pojedincima.

SUDIJA ORIE: Ja sam to shvatio u smislu nakon što su sa njima održani razgovori jer tako stoji u ovom pismu: „Obavljeni su razgovori sa...” Tako sam ja to shvatio.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Upravo tako, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da. Pitanje koje vam je postavljeno je da li ste dobili bilo kakve informacije, bilo kakvu pomoć koja je dalje omogućila vašu istragu bilo od gospodina Markača bilo od gospodina Sačića?

SVEDOK ŽGANJER: Koliko se sad mogu prisjetiti sadržaja izjava gospodina Markača i gospodina Sačića, te izjave nisu sadržavale neke obavjesti koje bi u bitnom razjasnile cijeli taj događaj. Ponavljam, ne mogu se u ovom času precizno sjetiti sadržaja tih izjava, ali uglavnom i one su se referirale na navodni oružani sukob koji se dogodio između pripadnika specijalne policije Republike Hrvatske i zaostalih pripadnika neprijateljske strane u sukobu. Možda i griješim, prisjećam se, tu je sad opet postojala razlika da li su zapravo ovi ljudi, ovi starci stradali u toj intenzivnoj razmeni vatre između sukobljenih strana ili su navodno bili likvidirani upravo od strane tih zaostalih pripadnika neprijateljske vojske, samo zato što se nisu slagali s tim da se suprotstavljaju hrvatskoj oružanoj sili. Otprilike to je bio stav koji se mogao razabrati iz izjava



pripadnika specijalne policije, pa tako i izjave gospodina Markača i Sačića, koliko se u ovom času ja mogu sjetiti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala vam, gospodine Žganjer.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, zamoliću da se ovaj dokument uvrsti u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva P1060.

SUDIJA ORIE: Dokument broj P1060 se uvrštava u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: A pridodate izjave koje nose brojeve 326 i 327 po Pravilu 65ter, službene beleške - će biti ponuđene kasnije na direktno usvajanje bez posredstva svedoka, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Oneće onda biti na spisku, i one će takođe biti označene za identifikaciju.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Samo želim napomenuti da kada je reč o službenoj belešci vezanoj za gospodina Mladena Markača, da je Pretresno veće već zauzelo stav u odnosu na službenu belešku za gospodina Čermaka. Imamo tu dakle identične proceduralne okolnosti.

SUDIJA ORIE: Da. Pa poseban stav je izneo gospodin Cayley u vezi sa gospodinom Čermakom.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Pa ne želim ponavljati jednostavno iste stvari, dakle ja se samo držim istih onih razloga koje je gospodin Cayley izneo. Mislimo da se ti razlozi isto odnose i na izjavu Markača.

SUDIJA ORIE: Da. Bez ponovnog uvida, Pretresno veće će uskoro doneti odluku o tome, ali možda ne danas. Molim vas nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim sada dokument broj 1241, gospodine sekretare.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok to čekamo, gospodine Žganjer, zamoliću vas da pogledate paragraf 10 vaše dodatne izjave. U četvrtom redu kažete: „Nije mi poznato je li policija ili bilo ko drugi pokretao istragu o ovom događaju“, a vi tu govorite o događaju u Gruborima o kojem ste govorili u prethodnom, trećem redu ”pre istrage koju sam pokrenuo ...”

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Izvinjavam se, koji paragraf mi spominjete?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ja se izvinjavam. Paragraf 10 vaše dodatne izjave. Da li ste ga našli?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tu govorite o istrazi događaja u Gruborima i kažete: „Nije mi poznato je li policija ili tko drugi pokretao istragu o ovom događaju prije istrage koju sam pokrenuo 2001.godine. Ukoliko je policija pokrenula istragu, istražni sudac bi bio obavješten. U ožujku i travnju 1998. nakon teritorijalnog preustrojstva, Knin je potpao pod nadležnost županijskog suda županije šibensko-kninske.“ To ste nam malopre takođe i potvrdili. „Negde nakon toga, počeo sam dobivati informacije od Amnesty International i Hrvatskog Helsinškog odbora o događajima u Gruborima. Nakon toga sam stupio u kontakt sa policijom kako bih doznao koje sve informacije postoje o tom predmetu. Prije 1998. godine županijski sud u Zadru imao je nadležnost za pokretanje istrage u Gruborima. Gospodin Galović državni odvjetnik u Zadru mi je potvrdio da oni nisu dobili izvješće od policije vezano za ovaj događaj, pa nije niti bilo pokretanja istrage od strane županijskog državnog odvjetništva u Zadru. Osobno smatram da je ovaj predmet trebao biti prijavljen državnom odvjetništvu i istražnom sucu koji je bio na dužnosti u vrijeme samih događaja.“ Meni je jasno da postoji mogućnost da niste videli dokument koji je sada na ekranu. To je dopis okružnog županijskog državnog tužioca koji je upućen državnom tužilaštvu Republike Hrvatske. Poslalo ga je županijsko javno tužilaštvo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da pređemo na sledeću stranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je tu reč o osobi koju ste spomenuli kao vašeg kolegu iz županijskog suda u Zadru?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: Mislite županijskog državnog odvjetništva u Zadru? Da, to je Ivan Galović. Pokazujete mi dokumenat koji nosi datum, ako se ne varam, 18. prosinca 2003. godine. To je dopis županijskog državnog odvjetništva u Zadru, i ovaj dopis ima pečat i potpisan je od gospodina Ivana Galovića, županijskog državnog odvjetnika u Zadru.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, ako možemo da se vratimo na stranu broj 1.



TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tu, u paragrafu 1, on izveštava državno tužilaštvo Republike Hrvatske da: „Za ubojstva u Gruborima nismo zaprimili kaznenu prijavu ni izvješće...“, možda je tu u prevodu došlo do nekog problema „...u vezi sa ubistvima u zaseoku Grubori.“ U sledećem paragrafu stoji: „2 i 4 ,za ubojstvo u zaseoku Gošići i selu Varivode, na štetu sedam osoba prezimena Borak u Gošićima te sedam osoba prezimena Berić, Dušana Đukića i još jedne osobe u Varivodama, podigli smo optužnicu protiv Pere Perkovića i drugih zbog kaznenih djela iz člana 34, stav 2, KZRH – Kaznenog zakona Republike Hrvatske“.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Možemo li da predemo na sledeću stranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na samom vrhu piše: „Županijski sud u Zadru oslobodio optuženike od optužbe za navedena kaznena dela koja su u provostepenoj presudi opisana pod tačkom 4 i 7. Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvatio je žalbu državnog tužioca i zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja ukinuo presudu u odnosu na navedena kaznena dela. Predmet je nakon toga ustupljen na nadležni postupak županijskom državnom tužilaštvu u Šibeniku dana 4. oktobra 1999.“ To je tačno, zar ne?

SVEDOK ŽGANJER – ODGOVOR: To je tačno, ali vratimo se na tačku jedan. Tačno je, i to potvrđuje u ovom dopisu gospodin Ivan Galović, da za ubojstva u zaseoku Grubori nismo zaprimili kaznenu prijavu ni izvješće. Dakle, referiram se na onaj dio svog iskaza gde sam kazao da sam u telefonskom kontaktu upravo to i ja neposredno saznao od gospodina Galovića, krajem 1998 ili početkom 1999. godine, ne mogu vremenski locirati taj telefonski kontakt sa gospodinom Galovićem, u kojemu mi je on potvrdio ovo što sada on izrekom navodi u ovom dopisu državnom odvjetništvu RH od 18. prosinca 2003. godine. Tačka 2 i 4 odgovaraju istini. To je isto tačno -tačka 2 i 4 ovoga dopisa. Predmet je nakon što je ukinut od Vrhovnog suda RH dostavljen na daljnje nadležno postupanje sudu u Šibeniku, i shodno tome županijskom državnom odvjetništvu u Šibeniku. Radi se o predmetu ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala, gospodine Žganjer.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, molim da se ovaj dokument uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Da. Vidim da nema prigovora.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1061.



SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Znam koliko je sati, gospodine predsedavajući, i ja se izvinjavam za pet minuta koje sam...

SUDIJA ORIE: Da. Nisam želeo da prekidam svedoka u davanju poslednjeg odgovora. Gospođo Mahindaratne, možete li da kažete koliko vam još vremena treba?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Verujem oko 30 do 40 minuta.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Žganjer, zamolićemo vas da se vratite sutra kada će se nastaviti ovo ispitivanje. Upućujem vas da ni sa kim ne razgovarate o vašem dosadašnjem ili predstojećem sutrašnjem iskazu. Molim vas da se uzdržite svakog razgovora, s bilo kim o toj temi.

Kada je reč o nastavku rada sutra, nažalost predsedavajući sudija neće biti na raspolaganju sve do 10.00 časova, i kroz savetovanje sa drugim sudijama saznao sam da neće nastaviti rad prema Pravilu 15bis. Oni su tako odlučili, što znači da ćemo nastaviti sutra u 10.00 časova. Sutra, u utorak, 11. novembra u 10.00 časova, sudnica broj 1.

Sednica je završena u 13.52 h.

Nastavlja se u utorak, 11. novembra 2008, u 10 h.

